

2022-mi isertitat

Imarisaa

1. Aallaqqaasiut	2
2. Isertitat suuppat?	3
3. Inuit isertitaat	4
3.1 2022-mi inuit isertitaat	4
3.2 Kommunini isertitat	9
3.3 Distriktini isertitat	11
3.4 Illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat	13
3.5 Suiaassutsit malillugit isertitat	16
3.6 Ilinniakkap qaffasissusaa malillugu isertitat	17
4. Ilaqtariit isertitaat	18
5. Isertitat akileraarutaasussat pillugit kisitsisit	21
6. Isertitat agguataarneqarneri	22
6.1 2002-miit 2022-mut Kalaallit Nunaanni isertitat agguataarneqarneri	23
6.2 Nunat tamalaat akornanni sanilliusineq	27
6.3 Ilaqtariit meerartallit akornanni isertitat agguataarneqarneri	28
7. Periaaseq taaguutillu	29
7.1 Siunertaq	29
7.2 Nalunaarsuutit tunngaviusut	30
7.3 Soraarnerussutisiaqalernissamut aqqiissutit Kalaallit Nunaata avataani inissisimasut	31
7.4 Isertitat atoriaannaat aamma isertitat immikkuullarissut	32
7.5 Isertitat pillugit kisitsisinik saqqummiussineq	34
7.6 Isertitat agguataarneqarnerini periaaseq	36
7.7 Ajoqutit	37
7.8 Taaguutit	37

1. Aallaqqaasiut

Saqqummersitami matumani innuttaasut isertitaasa qaffasissusaat, isertitaqarnerup ilusaa aamma suut isertitsissutaasinnaanersut ersersinneqarput. Saqqummersitami 2018-imiit 2022-mut isertitat takuneqarsinnaapput, kisitsisillu pineqartut kisitsisaataasivimmi 2002-miit aallartittut pissarsiarineqarsinnaallutik.

Isertitat assigiinngisitaarnerini *The European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC)-mi maleruagassat malillugit suliarineqarput. SILC EU-p ataani kisitsisitigut paasissutissiornermi assigiissaarinerмик suleqatigiiffiuvoq, SILC-miillu OECD-mi piumasaaqaatit atorineqarput. SILC atorlugu nunanik allanik sanilliussisinnaaneq annertoq anguneqarpoq. Tassunga tunngatillugu saqqummersitami periaaseq pillugu immikkoortoq 7.6 kapitali 7-imiitq atuarneqarsinnaavoq.

Saqqummersitaq kapitalinik arfineq-marlunnik immikkoortortaarpoq, kapitalit tamaasa immikkoortillugit atuarsinnaavatit. Kapitali 2-mi taaguutit isertitanut tunngasut pingaarnersiukkat atuarneqarsinnaapput.

Inuit isertitaanut tunngasut kapitali 3-mi sammineqarput. Kapitalip aallaqqaataani 2022-mi inuit isertitarisimasaanut tunngasut saqqummiunneqarlutik. Tamatumalu kingorna piffissami 2018-imiit 2022-mut inuit isertitaasa ineriartorsimaneri immikkut sammineqarput. Ukiut tallimat ingerlanerini najugaqarfiit malillugit inuit isertitaat ilanngunneqarput.

Kapitali 4-mi ilaqutariit isertitaat saqqummiunneqarput, kapitalillu tallimaanni isertitanit akileraarutit katinnerat takuneqarsinnaallutik. Kapitali 6-imi isertitat assigiinngisitaarneri pingaarnersiorneqarput. Tassani takutinneqarlutik isertitat assigiinngisitaarneri malillugit nunanut tamalaanut sanilliussinerit, naaneranilu immikkut sammineqarput ilaqutariit meerartallit isertitaasa ineriartornerat. Kapitali 7-imi nalunaarsuutit tunngaviusut, malittarisassat, periaatsit taaguutillu nassuiaataannik saqqummersitaq naggaserneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni isertitat 2002-miit 2022-mut kisitsisaat Kisitsisaataasivimmi pissarsiarineqarsinnaapput uani: bank.stat.gl. Kisitsisaataasivimmi nammineq toqqartuilluni kisitsisinik aallertoqarsinnaavoq, ass.: ukiut, suaassutsit, najugaqarfiit, inunngorfiit aamma ilinniakkat qaffasissusaat malillugit.

Saqqummersitami iluarsaassineq

Saqqummersitami matumani siuliini saqqummersinneqartunik iluarsaassisoqanngilaq.

2. Isertitat suuppat?

Isertitat tassaapput ukiup ingerlanerani inuup imaluunniit ilaqutariit aningaasat imaluunniit pissarsiaasa nalingi, ukiup siuliani pigisanit appasinnerunngitsut.

Isertitanut paasissutissat Akileraartarnermit Aqutsisoqarfimmit, kommuninit aamma Namminersorlutik Oqartussat Ilinniagaqarnersiuteqartitsivianeersuupput.

Naatsorsueqqissaartarfiup isertitanut paasissutissaasiviani isertitat immikkoortiterneqarput:

- Isertitat katillugit
- Isertitat akileraarutaasussat
- Isertitat atoriaannaat

Isertitat katillugit tassaapput isertitat tamarmiusut – inuup ukiumut isertitai akileraarutaasussaannngitsut aamma akileraarutaasussat. Isertitat katinnerinut ilaapput:

- Inuussutissarsiutinit isertitat
- Pisorta qarfinnit isertitat ikiorsiissutit
- Tjenestemandspensionit, ATP aamma utoqqalinersiat namminersortunit
- Pigisanit nalilinnit isertitat

Inuussutissarsiutinit isertitat tassaapput namminersortunit aningaasarsiat, sinneqartoorutit akissarsiarititat allarpassuillu. Pisorta qarfinnit akiliutigineqartut isertitanut ilaapput utoqqalinersiassat, suliffeerunnermut ikiorsiissutit pisorta qarfinnillu isertitat allat. Pisorta qarfinnit ikiorsiissutit isertitat akileraarutaasussaapput aamma ikiorsiissutaapput akileraarutaasussaannngitsut. Pigisanit nalilinnit isertitat tassaapput erniat aamma pigisanit nalilinnit iluanaarutit allat.

Isertitat akileraarutaasussat tassaapput aningaasarsiaviit nunatta karsianut aamma kommuninut isertitanut naatsorsuutitut ilaasut. Isertitat akileraarutaasussat isertitat ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit akileraarutaasussat katinneraat. Ilanngaattissat nalinginnaanerpaat tassaapput:

- Inummut ilanngaat, ilanngaat nalinginnaasoq aamma isertitanut B-nut ilanngaat.
- Akileraarutaasussanut ilanngaatit ass. sulia qarfiit kattuffiannut akiliinernut, ernianut akiligassat il.il.
- Namminerisamik utoqqalinersiassanut akiliisarnerit (Kalaallit Nunaanniittunut)

Malugiuk 2020-mi pilersinneqartoq sulinermut ilannga at isertitanut akileraarutaasussanut ilannga atitut ilanngunneqanngimmat. Akileraarpallaarsimanermi akiliutitut sulinermut ilannga at ilanngunneqartarpoq. Sulinernulli ilannga atit iluanaarutissanut ilanngunneqarneq ajorput. Sulinermut ilannga at pillugu paasissutissat annertunerusut saqqummersitap naanerani periaatsimut tunngasuni atuarneqarsinnaapput.

Isertitat atoriaannaat tassaapput, inuup ernianik akileereerluni aamma akilersuutitut akiligassat akilereernerini isertitai atoriaannaat. Inuit akilersuutitut akiligassallit akiliisussaataapput pinngitsooratik, taakkunungalu aningaasat ator neqartut inummut atoriaannaasinnaanatik. Kisianni isertitat atoriaannaat a-kassemit, suliaqarfiit kattuffiinit, angalanerit aamma akileraarutaasussanut ilannga atinit, taakku inuup nammineq annerusumik minnerusumilluunniit aalajangersinnaammagu taakkununga aningaasartuutigisassani. Isertitanut atoriaannarnut sulinermut ilannga at ilaatigut ilanngunneqartarpoq.

Taaguutitut isertitanut tunngasunut nassuiaatit kapitali 7-imi immikkoortumi 7.8-mi atuarneqarsinnaapput.

3. Inuit isertitaat

Kapitalimi uani inuit isertitaanut paasissutissat saqqummiunneqarput. Immikkoortut arfinilinngorlugit agguarneqarpoq, tassani inuit isertitaasa assigiinngissusii erseqqissarneqarput, najugaqarfinni aammalu isertitat qanoq inissisimanerat tunngavialugit saqqummiunneqarlutik.

Isertitaqarlutik akileraartartut, isertitallit nalunaarsuiffianni nalunaarsorsimasut ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasut tunngavialugit inuit isertitaat naatsorsorneqarput. Taassumalu saniatigut Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasunut nalunaarsuiffiani ukiup pineqartup aallartinnerani naanerani lu nalunaarsorsimasut tunngavineqarlutik.

3.1 2022-mi inuit isertitaat

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat aallartillugit isertitat pillugit, ukiumi pineqartumi inuit isertitaanut tunngasunik assigiinngitsunik saqqummiussisoqarpoq.

Isertitat pillugit nalunaarsuiffimmut inuit 50.203-t isertitaat 2022-mi nalunaarutigineqarsimapput. Taakkunanga 42.749-t piumasaqaataasut angusimavaat. Taakku isertitaat tunngavialugit 2022-mi inuit isertitaat suliarineqarput.

Inuussutissarsiornermit isertitat

Inuussutissarsiuutitut isertitat tassaapput sulisut akissarsiaat, namminersortut suliffeqarfiutiminnit sinneqartoortaat, siunnersortitut akissarsiarititut

nunaniillu allanit isertitat il.il. Meerartaarnermi ullormusiat, angalanermi ullormusiat aamma sulilluni tunissutisiat isertitanut ilaapput. *Akissarsiat, sulilluni tunissutisiat il.il.* Inuussutissarsiornermit isertitat ilanngaateqanngitsut, tassa akileraannginnermi annertussusaat malillugit naatsorsorneqarput.

Takussutissiaq 3.1 Inuussutissarsiornermit isertitat. 2022

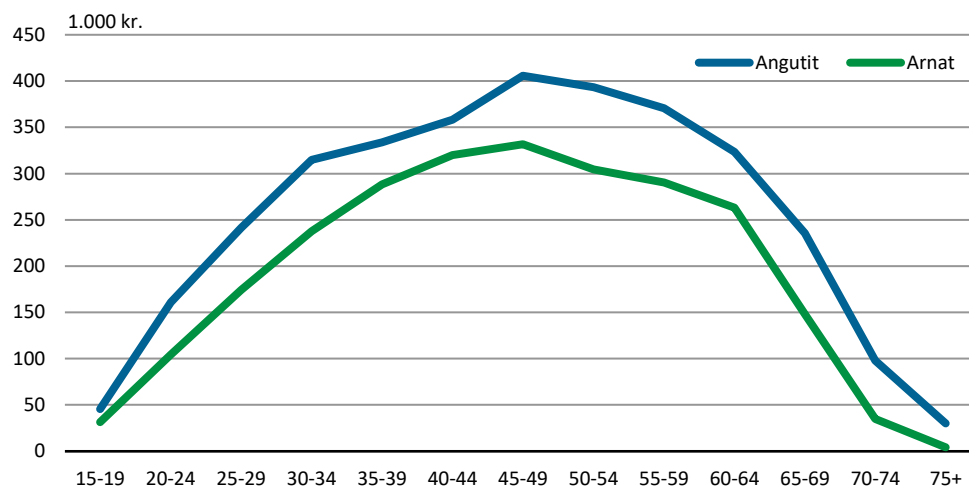
	Isertitat suussusaat malillugit	Isertitat annertussusaat	Isertitalinnut tamanut agguaqatigiissillugu	Isertitat suussusaat malillugu agguaqatigiissillugit
	Amerlass.	1.000 kr.	Kr.-nngorlugit	
Inuussutissarsiornermit isertitat	35.812	10.676.597	249.751	298.129
Akissarsiat, tunissutisiat il.il. . .	34.179	9.819.469	229.701	287.295
Suliffeqarfiup sinneqartoorutai	3.487	755.681	17.677	216.714
Nunanit allanit isertitat	751	17.331	405	23.077
Suliaqartitsinermi akissarsiat aamma akissarsiat B-t allat	3.236	84.115	1.968	25.994

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiaq 3.1-imi takuneqarsinnaasutut 2022-mi inuit 35.812-it inuussutissarsiornermit isertitaqarsimapput. Isertitat katillugit 10,7 mia. kr.-usimapput. 2022-milu agguaqatigiissillugu inuit 42.749-t 249.751 kr.-nik inuussutissarsiornermit isertitaqarsimapput, inuillu 35.812-it agguaqatigiissillugu 298.129 kr.-nik inuussutissarsiornermit isertitaqarsimallutik.

Inuussutissarsiornermit isertitat annertussusaat ukioqqortussusermit aamma suaassutsinit sunnerneqartarput. Nalinginnaasumik angutit arnanut sanilliullugit inuussutissarsiornermit isertitaat annertunerusarput sulisinnaasullu akornanni aamma inuussutissarsiornermit isertitaat annertunerusarlutik, takuuk titartagaq 3.1.

Titartagaq 3.1 Inuussutissarsiornermit isertitat, ukiut suaassuserlu malillugit. 2022

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut soraarnerussutisiaqalernissamut pinngitsoorani akiliisussaataa nermut aamma ATP-mut akilikkat akissarsianut ilanngunneqanngillat. Soraarnerussutisiaqalernissamut akilerneqartussat aatsaat soraarnerussutisiaqalersimanermi isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut ilanngunneqartarput. Nammineerlunili soraarnerussutisianut akilikkat ilanngunneqarput ukiumi akiliiffiqineqartumi inuussutissarsiummit isertitatut naatsorsuunneqarlutik. Suliffeqarfiillu namminersortut naatsorsuutaasa inerneru ukiumi pineqartumut naatsorsuutinut aamma ilanngunneqarput.

Ikiorsiissutit

Pisortanit ikiorsiissutit isertitani taaneqartut tassaapput utoqqalinermi soraarnerussutisiat, siusinaarluni soraarnerussutisiat, suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit assigiinngitsut, pisortanit ikiorsiissutit, ilinniagaqarnersiutit, ineqarnermut tapiissutit meeqqanullu tapiissutit. Malugiuk ikiorsiissutit ilaat akileraarutaasannngimmata. Akileraarutaasussaannngitsut ilaatigut tassaasinnaapput utoqqalinermi soraarnerussutisiat, siusinaarluni soraarnerussutisianut ilinniagaqarnersiutinullu tapiissutit assigiinngitsut.

Takussutissiaq 3.2 Pisortanit ikiorsiissutit. 2022

	Isertitat suussusaat malillugit	Isertitat annertussusaat	Isertitalinnut tamanut agguaqatigiissillugu	Isertitat suussusaat malillugu agguaqatigiissillugit
	Amerlass.	1.000 kr.	Kr.-nngorlugit	
Pisortanit ikiorsiissutit katillugit	19.431	1.070.939	25.052	55.115
Suliffeqanngikkallarnermi, pisortanit ikiorsiiss. il.il.	6.300	74.287	1.738	11.792
Suliffeqanngikkallarnermi	3.259	28.535	668	8.756
Pisortanit ikiorsiissutit	3.531	45.752	1.070	12.957
Ikiorsiissutit allat	11.315	271.306	6.346	23.978
Ilinniagaqarnersiutit	4.700	143.476	3.356	30.527
Ineqarnermut tapit	4.366	86.627	2.026	19.841
Meeqqanut tapit	5.066	41.203	964	8.133
Pisortanit soraarnerussutisiat	6.546	725.345	16.968	110.807
Utoqqalinermi	4.079	453.013	10.597	111.060
Siusinaartumik	2.794	272.332	6.370	97.470

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

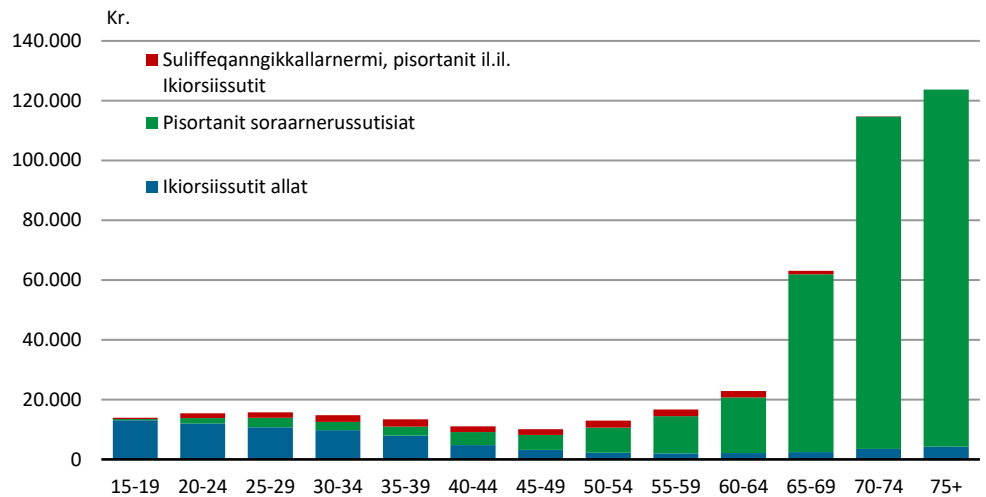
Takussutissiaq 3.2-mi takuneqarsinnaavoq 2022-mi inuit 19.431-t ikiorsiissutinik isertitaqarsimasut. Pisortat ikiorsiissutaat 1,1 mia. kr.-nik naleqarsimapput. 2022-mi agguaqatigiissillugu inuit 42.749-t 25.052 kr.-nik ikiorsiissutinik isertitaqarsimapput, inuillu 19.431-t agguaqatigiissillugu 55.115 kr.-nik ikiorsiissutinik isertitaqarsimallutik.

Aningaasat ikiorsiissutit eqqarsaatigalugit pisortanit soraarnerussutisiat 68 pct.-iullutik annertunerpaajusimapput. Ikiorsiissutit ass. ilinniagaqarnersiutit,

ineqarnermut tapiissutit aamma meeqqanut tapiissutit 25 pct.-inik annertussuseqarput, suliffeqanngikkallarnermut ikiorsiissutit aamma pisortanit ikiorsiissutit allat 7 pct.-iusimasut.

Ikiorsiissutinut assigiinngitsunut ukiut apeqqutaasarput, aamma ikiorsiissutit annertussusaannut, titartagaq 3.2 takuuk. Inuusuttuaqqat 15-19-inik ukiullit akornanni ikiorsiissutinik allanik, ilinniagaqarnersiutit saniatigut, ikiorsiisarneq annertunersaavoq. Sulisinnaasut 20-64-inik ukiullit akornanni suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit annertunerpaapput, taakkulu saniatigut ineqarnermut tapit 40-44-llu akornanni ukiulinni annertunerullutik. Pisortanit soraarnerussutisiat ukioqqortusiartorneq malillugu annertusiartorput, 50-54-illu akornanni ukiulinni aallartereertarluni.

Titartagaq 3.2 Agguaqatigiissillugu pisortanit ikiorsiissutit, ukiunut agguallugit. 2022

Najoqquataq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Ikiorsiissutit annertussusigisartagaat eqqarsaatigalugit ilaqutariit qanoq isikkoqarneri qiviassallugit tulluurtuuvoq. Pisortanit ikiorsiissutigineqartartut annertussusigisartagaanut pingaarnerpaat tassaasarput kisermaajuneq imaluunniit aapparissamik najugaqateqarneq, ilaqutariillu akornanni meeqqat amerlassusaat, meeraqarnermi meeqqanut tapinik allanillu ikiorsiissutinik peqartoqarsinnaasarmat.

Pigisanit nalilinnit isertitat

Pigisanit nalilinnit isertitat tassaapput inuup imaluunniit ilaqutariit pigisaanit nalilinnit iluanaarutit. Pigisanit nalilinnit isertitanut ilaapput aktianit pappialanillu pigisanit nalilinnit allanit iluanaarutit aamma annaasaqaatit.

Pigisanit nalilinnit isertitat tamarmiusut tassaapput ernianit isertitat aamma pigisanit nalilinnit ass. aktianit assigisaannillu isertitat annaasaqaatillu. Ukiuni kingullerni ernianit isertitat ikilissimapput, erniat annikinneruleriartornerinik peqquteqartumik.

Takussutissiaq 3.3 Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngaateqanngitsut. 2022

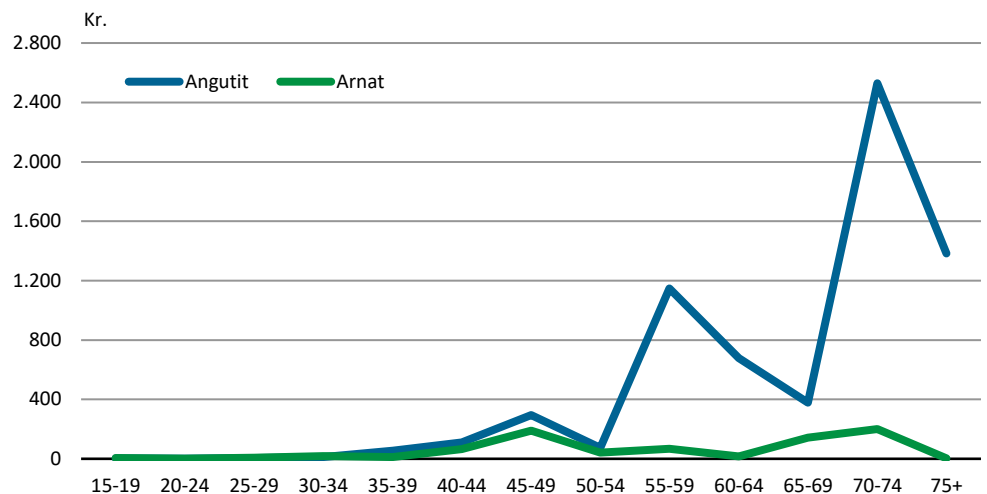
	Isertitat suussusaat malillugit	Isertitat annertussusaat	Isertitalinnut tamanut agguaqatigiissillugu	Isertitat suussusaat malillugu agguaqatigiissillugit
	Amerlass.	1.000 kr.	Kr.-nngorlugit	
Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngaateqanngitsut	2.358	9.873	231	4.187
Ernianit isertitat	2.202	805	19	366
Pigisanit nalilinnit allanit isertitat (aktianit il.il.)	206	9.068	212	44.020

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiaq 3.3-mi takutinneqarpoq 2022-mi inuit 2.358-it pigisanit nalilinnit isertitaqarsimasut. Pigisanit nalilinnit 9,9 mio. kr.-t isertinneqarsimapput. Pigisanit nalilinnit isertitat annerpaartaat aktianit, obligationinit, ernianit assigisaaniillu isertinneqarsimapput. 2022-milu inuit 42.749-usut tamakkerlugit agguaqatigiissillugit pigisanit nalilinnit 231 kr.-t isertitarisimavaat, inuillu pigisanit nalilinnit isertitaqarsimasut 2.358-it agguaqatigiissillugu 4.187 kr.-nik isertitaqarsimapput.

Inuunerup ingerlanerani pigisanit nalilinnit isertitat annertusiartortarput, soraarnerussutisiaqalernerullu nalaani annertunerpaanngortarlutik. Tamanna pigisanit nalilinnit isertitani takuneqarsinnaavoq. Pigisanit nalilinnit isertitat annertussusaat suaassutsit malillugit aamma takuneqarsinnaapput, takuuk titartagaq 3.3.

Titartagaq 3.3 Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngaateqanngitsut ukiut suaassuserlu malillugit. 2022

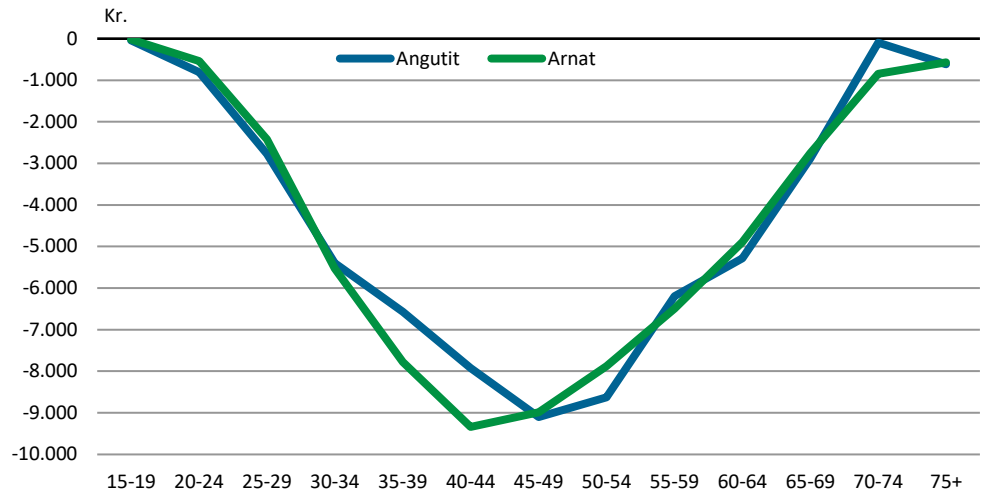

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

40-nik ukioqalernermit angutit arnanit amerlanerusunik pigisanit nalilinnit isertitaqartarput. Tamanna assigiinngitsunik nassuiaatitaqarsinnaavoq. Nassuiaat siulleq tassaasinnaavoq ilaqutariit nalilinnik pigisatik (kreditlân aamma ernianut aningaasartuutit ilanngullugit) angummut nalunaarsorsimatinnegartarmata. Nassuiaat taanna titartakkami 3.4-imi ilaatigut ilalersorneqarpoq, titartakkamilu takuneqarsinnaallutik pigisanit

nalilinnit isertitat ilanngaaseriikkat. Ernianut aningaasartuutit peereernerisigut arnat angutillu nalilinnit isertitaat assigiiginnangajalertarput. Malugiuk pigisanit nalilinnit isertitat tamani negativiunerat, arnat angutillu akornanni aamma ukioqqortussutsini.

Titartagaq 3.4 Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngaaseriikkat ukiut suaassuserlu malillugit. 2022

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut pigisanit nalilinnit isertitat tamarmik ilaangillat. Ilangunneqarsimanngitsut pingaarnerit tassaapput akileraarutitaqanngitsumik iluanaarutit, ass. illumik tunisinermi pisinermilu kiisalu utoqqalinersiaqalernissamut pigisanit isertitat, takuuk kapitali 7-imi immikkoortoq 7.4.

Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasiviani 2008-miit 2022-mut inuit isertitaannut tunngasunik tabelinik nammineq toqqartuilluni kisitsisinik aallertoqarsinnaavoq.

3.2 Kommunini isertitat

Kommunini tamani Kommuneqarfik Sermersuumi inuit isertitaat annertunerpaapput. Qeqqata Kommuniani isertitat qaffasissusaat nuna tamakkerlugu agguaqatigiissinnerisa annertoqataannik inissisimapput, Kommune Kujallermili, Kommune Qeqertalimmi aamma Avannaata Kommuniani nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermi isertitat 14-20 pct.-inik appasinnerupput, takuuk takussutissiaq 3.4.

2018-imi januaarip aallaqqaataani Qaasuitsup Kommunianut marlunnut avinneqarpoq; Kommune Qeqertalimmut aamma Avannaata Kommunianut. 2002-miit 2022-mut isertitat kisitsisitigut paasissutissaat kommunit nutaat tunngavigalugit suliarineqarput.

Takussutissiaq 3.4 Aggvaqatigiissillugu inuit isertitaat. 2022

	Isertitat katillugit	Akilerarutaasussat	Isertitat atoriaannaat
	1.000 kr.		
Nuna tamakkerlugu	280	269	180
Kommune Kujalleq	229	215	152
Kommuneqarfik Sermersooq	325	318	204
Qeqqata Kommunian	279	266	183
Kommune Qeqertalik	223	210	149
Avannaata Kommunian	240	228	157

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

2022-mi inuit isertitaat aggvaqatigiissillugu 10.000 kr.-t missaannik amerleriarput pct.-inngorlugu 3,9 pct.-iulluni. Qeqqata Kommunian isertitat 5,7 pct.-inik qaffariaateqarnerpaasimapput. Kommune Qeqertalimmi aamma Avannaata Kommunian isertitat aamma 4,0 pct.-inik 4,9 pct.-inillu annertunerulersimallutik.

Takussutissiaq 3.5 Aggvaqatigiissillugu isertitat tamakkiisut

	2018	2019	2020	2021	2022	Allannguut 2021-2022
	1.000 kr.					Pct.
Nuna tamakkerlugu	253	259	263	269	280	3,9
Kommune Kujalleq	210	213	217	223	229	2,8
Kommuneqarfik Sermersooq	301	303	310	316	325	2,9
Qeqqata Kommunian	251	255	256	264	279	5,7
Kommune Qeqertalik	199	205	209	214	223	4,0
Avannaata Kommunian	215	224	226	228	240	4,9

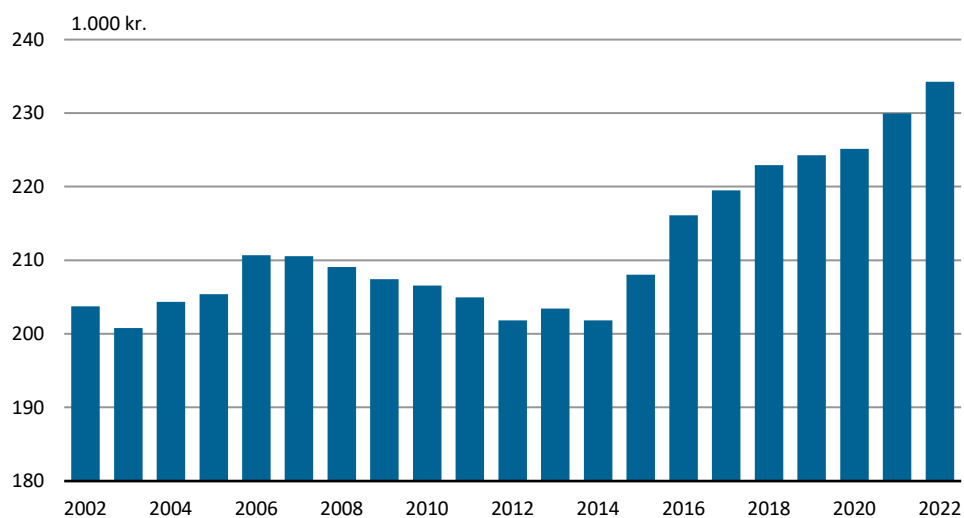
Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Isertitat qaffakkiartornerini aamma atuisinnaanerup qaffakkiartorneranut nalilersuinermi eqqumaffigisariaqarpoq pisisinnaassuseq isertitat annertussusaannik taamaallaat tunngaveqanngimmat, nioqqutissalli akiisa ineriartornerat aamma apeqqutaasarmat. Nioqqutissat akiinut ineriartornerup ilanngunnissaanut atuisunut akit naleqqersuutaat atussallugu pitsaanerpaavoq.

Atuisunullu akit naleqqersuutaataa ajoqutigisarpaa innuttaasut ataasiakkaat aggvaqatigiissillugu atuinerat malillugu naatsorsorneqartarmat. Piviusumi innuttaasut assigiimmik isertitallit nioqqutissanik sullissinernillu assigiinngitsunik pisiortorsinnaasarpup, aggvaqatigiissitsinermi allaanerulluinnartumik. Allatut oqaatigalugu isertitat pisissutaasinnaasut ersarinnerusumik naatsorsoruminaapput. Paarlattuanik isertitat pisissutaasinnaasut innuttaasup aggvaqatigiissillugu atuisarnera isertitat ineriartornerannut naleqqiullugu naatsorsorneqarpoq.

2002-miit 2022-mut isertitat pisissutaasinnaasut 15,0 pct.-inik qaffassimapput. 2015-imiit 2016-imilu isertitat pisissutaasinnaasut qaffannerpaasimapput, 3,9 pct.-inik qaffassimallutik. 2016-imiilli ukiut tamaasa ineriartornerat annertusiartorsimalluni.

Titartagaq 3.5 2002-miit 2022-mut agguaqatigiissillugu isertitat pisissutaasinnaasut

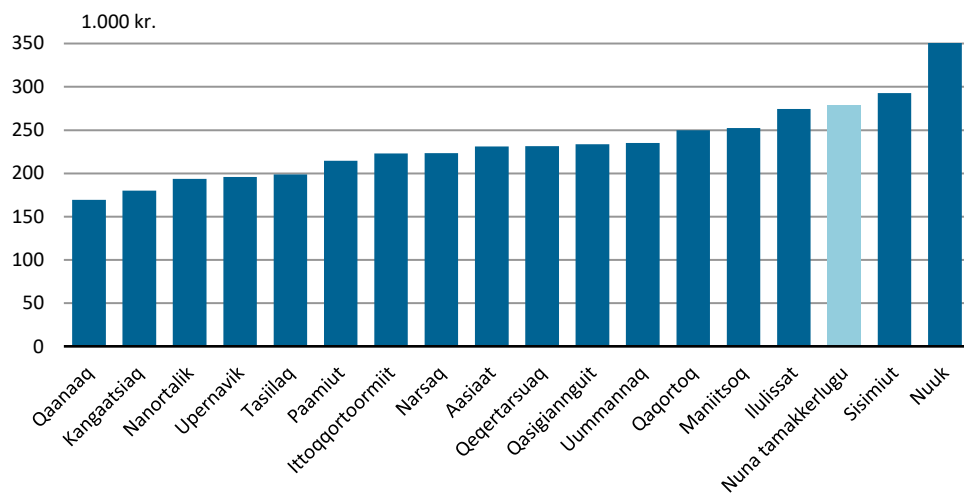

Malugiuk: Isertitat pisissutaasinnaasut naatsorsorneqarput inuit isertitaasa tamarmiusut (akileraannginnermi il.il) aamma nuna tamakkerlugu naatsorsuutini atuisunut akit naleqqersuutaannut iluarsaassat tunuliaqataralugit. Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI501>

3.3 Distriktini isertitat

Siornatigut kommuniusimasunut 18-inut, massakut distriktinik taaneqartunut, inuit isertitaat akileraarusernagit il.il. tamakkiisut isigissagaanni Nuup distriktiani annertuumik qaffasinnerupput, takuuk titartagaq 3.6. 2022-mi Nuummi agguaqatigiissillugu isertitat 351.000 kr.-upput, nuna tamakkerlugu isertitaqarfiusup qaffasinnerpaap tullianiit Sisimiuniit 19,9 pct.-inik isertitat qaffasinnerullutik. Distriktini sinneruttuni tamani isertitat annertussusaat nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermiit appasinnerupput.

Titartagaq 3.6 Distriktini agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut. 2022

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI102>

2022-mi isertitat Qeqertarsuup distriktiani qaffariaateqarnerpaasimapput, 2021-mut sanilliullugu innuttaasut 18.000 kr.-nik agguaqatigiissillugu

isertitaqarnerusimallutik, 8,5 pct.-inik annertunerusunik. Nuup distriktiani isertitat qaffasinnerpaapput, 2022-mi inuit isertitaat katillugit 351.000 kr.-usimallutik, 2,7 pct.-inillu qaffassimallutik.

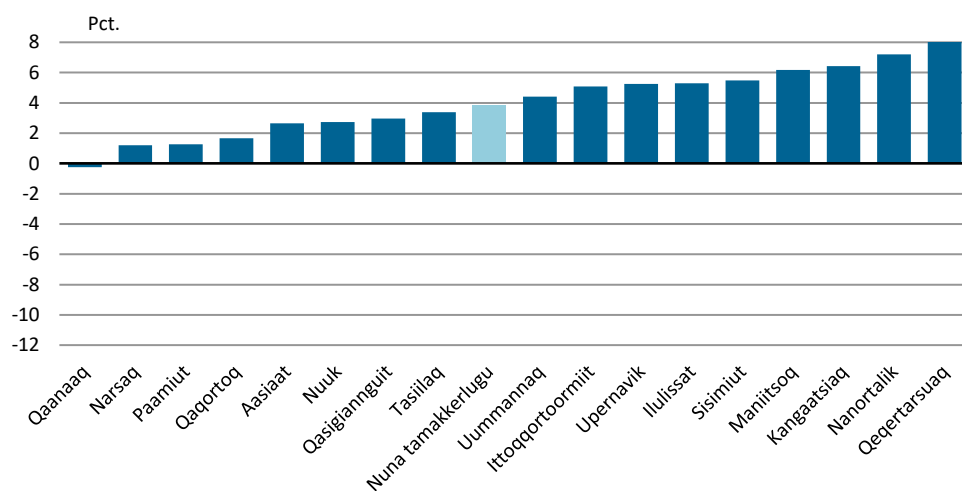
Takussutissiaq 3.6 Distriktini tamani agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut

	2018	2019	2020	2021	2022	Allannguut 2021-2022
	1.000 kr.					Pct.
Nuna tamakkerlugu	252	258	263	269	279	3,9
Nanortalik	176	173	181	181	194	7,2
Qaqortoq	232	239	241	246	250	1,7
Narsaq	202	205	208	221	224	1,2
Paamiut	197	199	202	212	215	1,3
Nuuk	327	331	338	342	351	2,7
Maniitsoq	224	229	229	238	252	6,2
Sisimiut	265	268	270	277	293	5,5
Kangaatsiaq	152	159	157	169	180	6,4
Aasiaat	204	211	216	225	231	2,6
Qasigiannuguit	213	215	227	227	234	3,0
Ilulissat	244	255	258	261	275	5,3
Qeqertarsuaq	224	230	230	213	231	8,5
Uummannaq	213	217	224	225	235	4,4
Upernavik	179	188	185	186	196	5,2
Qaanaaq	160	165	164	170	170	-0,2
Tasiilaq	183	179	182	192	199	3,4
Ittoqqortoormiit	189	191	197	212	223	5,1

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI10>

Qaanaap distriktiani agguaqatigiissillugu inuit isertitaat akileraarusigaanatik il.il. tamakkiisut 2022-mi appariarsimapput. Takussutissiaq 3.6 aamma titartagaq 3.7 malillugit distriktini pineqartuni agguaqatigiissillugu innuttaasup isertitaasa appariaataat 0,2 pct.

Titartagaq 3.7 Distriktini agguaqatigiissillugu inuit isertitaasa tamakkiisut ineriartornerat. 2022

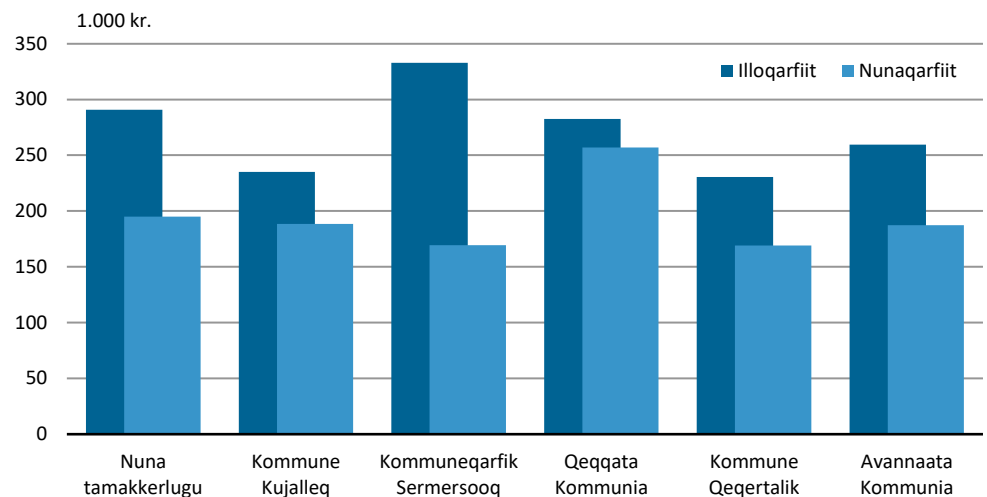

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI102>

3.4 Illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat

Nalinginnaasumik nunaqarfinni isertitat illoqarfinni isertitanut sanilliullugit appasinnerupput, takuuk titartagaq 3.8. 2022-mi nuna tamakkerlugu inuttaasoq ataaseq illoqarfinni najugalik agguaqatigiissillugu 291.000 kr.-nik tamakkiisunik akileraarusigaanngitsunillu isertitaqarsimavoq, nunaqarfinnilu najugalik agguaqatigiissillugu 195.000 kr.-nik isertitaqarsimasoq. Titartakkamili ersarissumik takutinneqarpoq illoqarfinni nunaqarfinnilu nikingassutsit kommunit akornanni assigiinngiaarnerat.

Titartagaq 3.8 Illoqarfinni nunaqarfinnilu agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut. 2022

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

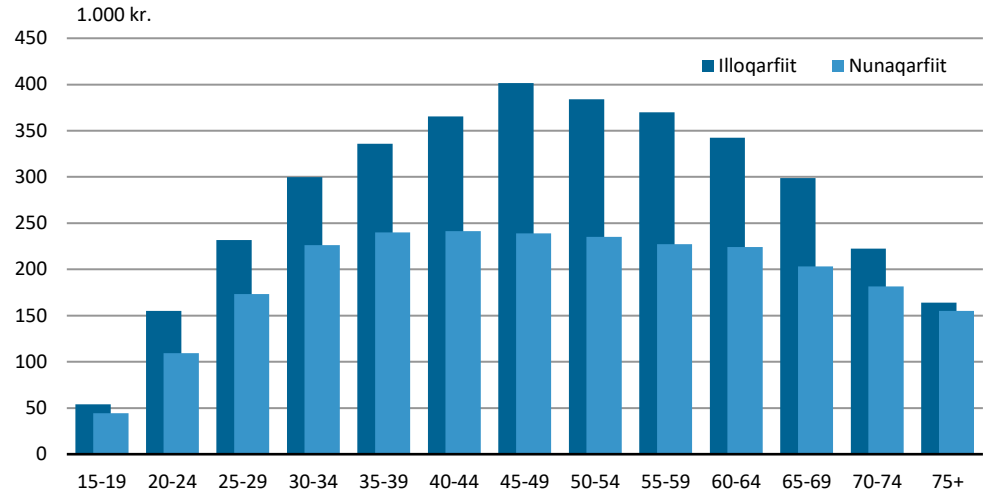
Illoqarfiit nunaqarfiillu akornanni assigiinngissut annertunerpaq Kommuneqarfinni Sermersuumiipooq. Kommuneqarfik Sermersuumi illoqarfinni najugallit agguaqatigiissillugu inuup ataatsip isertitai tamarmiusut nunaqarfinni najugallip isertitaannit marloriaataannik annertussuseqarput. Tamanna kommunimi innuttaasut siammasissumik agguataarsimanerannik peqquteqarpoq. Innuttaasut amerlanersaat Nuummi najugaqarput, isertitaqarfiulluartumi, innuttaasulli nunaqarfinni najugallit amerlanersaat Tasiilap distriktiani najugaqarput, agguaqatigiissillugu appasissumik isertitaqarfiusumi.

Akerlianik Qeqqata Kommuniania illoqarfinni aamma nunaqarfinni isertitat agguaqatigiissinneri assigiinngajapput. Kangerlussuarmi isertitat qaffasinnerannik peqquteqartumik. Qeqqata Kommuniania nunaqarfinni najugallit 40 pct.-ingajai Kangerlussuarmi najugaqarput, taakku nunaqarfinni isertitanik naatsorsuinnermi qaffasitsitsipput. Narsarsuarmi isertitat aamma qaffasipput, Kommune Kujallermilu nunaqarfinni isertitat annertussusaannut qaffasitsitsillutik – taamaattoq Kangerlussuarmitut annertutiginnngitsumik, Kommune Kujallermi nunaqarfinni najugallit tamakkerlutik Narsarsuarmi najugaqartortai ikinnerungaatsiarnerannik peqquteqartumik.

Illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat nikingassutaat ilaatigut ukioqqortussutsimik tunngaveqarpoq. Inuit sulisinnaasut akornanni isertitat nikingassutaat ersarinneruvoq, takuuk titartagaq 3.9. Nunaqarfinni isertitat

ukioqqortussutsinut tamanut naligiissaarnerusumik agguataarsimanerannik tamanna peqquteqarpoq, illoqarfinnilu sulisinnaasut akornani isertitat annertuumik qaffasinnerupput, inuusuttunut utoqqaanerusunullu sanilliullugit.

Titartagaq 3.9 Agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut, ukiut najugaqarfillu malillugit. 2022

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Illoqarfiit kisiisa isigissagaanni, takuneqarsinnaavoq nikingassut annertusoq. Takussutissiaq 3.7 malillugu Nuummi agguaqatigiissillugu inuk ataaseq 352.000 kr.-nik tamakkiisumik isertitaqarsimasoq, illoqarfinni allani isertitat tamarmiusut annikinnerupput. Sisimiut tamakkiisumik isertitaqarfiusut annertunerpaat tulleraat, tassani inuk ataaseq 291.000 kr.-nik isertitaqarsimalluni. Illoqarfinni agguaqatigiissillugu isertitat tamakkiisut 2022-mi 291.000 kr.-usimapput. Nuna tamakkerlugu illoqarfinni isertitat tamarmiusut agguaqatigiissinnerini Nuummi isertitat kisimik agguaqatigiissitsinermi qaffasinnerupput.

Takussutissiaq 3.7 Agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut, illoqarfinni

	2018	2019	2020	2021	2022
	1.000 kr.				
Nuna tamakkerlugu	263	269	274	280	291
Nanortalik	192	189	196	196	211
Qaqortoq	237	243	245	249	253
Narsaq	195	198	201	214	214
Paamiut	197	199	203	212	214
Nuuk	329	333	339	343	352
Maniitsoq	234	238	240	251	265
Sisimiut	262	264	266	274	291
Kangaatsiaq	164	175	177	187	201
Aasiaat	205	211	217	226	232
Qasigiannquit	216	217	231	230	238
Ilulissat	246	258	263	266	280
Qeqertarsuaq	225	231	231	214	232
Uummanaq	223	227	231	232	245
Upernavik	204	222	221	215	233
Qaanaaq	168	174	171	176	177
Tasiilaq	201	200	200	215	223
Ittoqqortoormiit	188	190	196	211	223

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI102>

Nunaqarfiit akornanni mittarfeqarfiit Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq takussutissiaq 3.8 malillugu nunaqarfinnut allanut naleqqiullugit isertitaat qaffasinnerungaatsiarput. Mittarfeqarfinni pineqartuni tamani inuit isertitaat tamakkiisut aammattaaq nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermi annertunerupput.

Takussutissiaq 3.8 Nunaqarfiit agguaqatigiissillugu qaffasinnerpaamik tamakkiisunik isertitaqarfiusut

	2018	2019	2020	2021	2022
	1.000 kr.				
Kangerlussuaq (Sisimiut distrikti)	325	343	336	338	356
Narsarsuaq (Narsaq distrikti)	290	304	292	286	316
Qeqertarsuatsiaat (Nuuk distrikti)	206	204	247	218	243
Saattut (Uummanaq distrikti)	239	235	252	247	238
Igaliku (Narsaq distrikti)	186	173	197	250	235
Oqaatsut (Ilulissat distrikti)	190	175	184	202	234
Ukkusissat (Uummanaq distrikti)	203	186	195	211	228
Innaarsuit (Upernavik distrikti)	227	226	193	209	225
Nutaarmiut (Upernavik distrikti)	226	227	210	206	221
Kangerlussuaq (Sisimiut distrikti)	325	343	336	338	356

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI103>

Agguaqatigiissillugu isertitat tamakkiisut akileraarusersimannqitsullu il.il. 123.000 kr.-miittut Qaqortup distriktiani nunaqarfinni Saarlormi inoqarfinilu allani, 2022-mi takussutissiaq 3.9-lu malillugu appasinnerpaasimapput. Tassani takuneqarsinnaapput nunaqarfiit qulit 2022-imi tamakkiisunik isertitakinnerpaasimasut.

Takussutissiaq 3.9 Nunaqarfiit agguaqatigiissillugu appasinnerpaanik tamakkiisunik isertitaqarfiusut

	2018	2019	2020	2021	2022
	1.000 kr.				
Saarloq (Qaqortoq distrikti)	98	101	110	169	123
Kuummiit (Tasiilaq distrikti)	131	128	128	130	126
Siorapaluk (Qaanaq distrikti)	127	146	148	148	129
Naajaat (Upernavik distrikti)	139	140	177	171	132
Aappilattoq (Nanortalik distrikti)	122	118	130	125	134
Qeqertat (Qaanaq distrikti)	114	121	118	143	134
Sermiligaaq (Tasiilaq distrikti)	131	123	139	130	136
Savissivik (Qaanaq distrikti)	118	111	123	140	138
Upernavik Kujalleq (Upernavik distrikti)	141	152	142	136	143
Kangersuatsiaq (Upernavik distrikti)	127	131	127	140	143

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI103>

3.5 Suaassutsit malillugit isertitat

Takussutissiaq 3.10 malillugu 2022-mi angutip agguaqatigiissillugit isertitai tamakkiisut akileraarusingaanngitsullu il.il. 307.000 kr.-upput, arnallu isertitai 249.000 kr.-ullutik. Nuna tamakkerlugu angutip isertitai agguaqatigiissillugu 23 pct.-inik arnap isertitaanit annertunerupput.

Angutit sulisinnaasut arnanut sulisinnaasunut sanilliullugit amerlanerunerat naatsorsuutini ersarissarneqanngilaq, ukiuni inuussutissarsiorfiusinnaasuni ukiulinni angutit amerlanerungaatsiarput isertitaqarnerullutillu, killormulli ukioqqortunerit akornani isertitakinneruffiusunilu arnat amerlanerupput. Taamaattoq piviusumi isertitani nikingassutaat kisitsisit tamakkiisut takutitaannit malunnaateqarujussuannngillat.

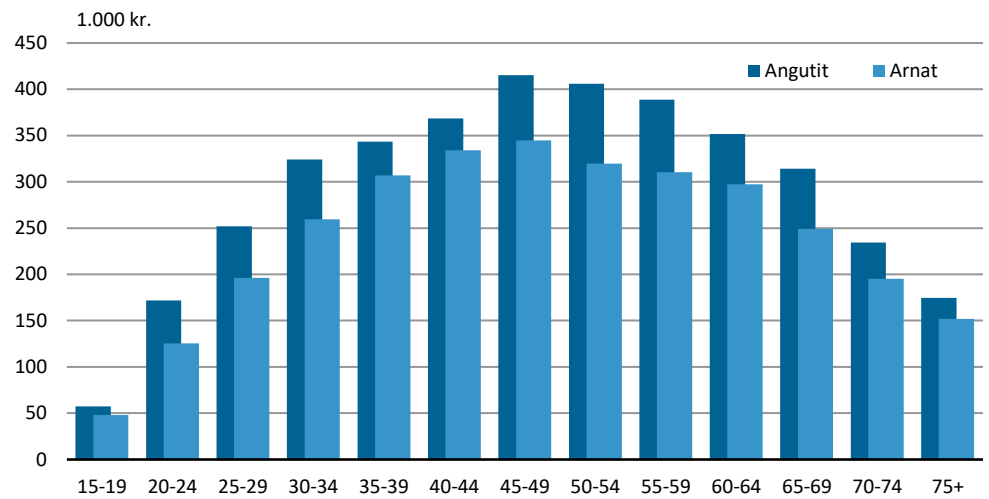
Takussutissiaq 3.10 Agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut, suaassuseq malillugu

	2020		2021		2022	
	Angutit	Arnat	Anguti	Arnat	Angutit	Arnat
	1.000 kr.					
Nuna tamakkerlugu	292	231	295	241	307	249
Kommune Kujalleq	228	205	233	211	236	221
Kommuneqarfik Sermersooq	350	267	351	278	361	286
Qeqqata Kommunua	287	221	291	233	313	240
Kommune Qeqertalik	220	198	223	203	233	211
Avannaata Kommunua	250	198	251	203	264	212

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiaq 3.10-mi takuneqarsinnaasut malillugit angutit isertitaat arnat isertitaanit kommunini tamani qaffasinnerupput. Ukioqqortussutsit malillugit nikingassut aamma tamani atuuppoq. Ukioqqortussutsini tamani angutit 2022-mi isertitaat arnat isertitaannit qaffasinnerupput.

Titartagaq 3.10 Agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiissut, ukiut suaassuserlu malillugit. 2022

Najoqutaq: <https://bank.stat.gj/INNPI101>

Sumiiffinni innuttaasullu atugarisaanni tamani uuttuutitut tamanut isertitanut suaassutsinullu atassuserneqarsinnaasuni aamma tamanna atuuppoq.

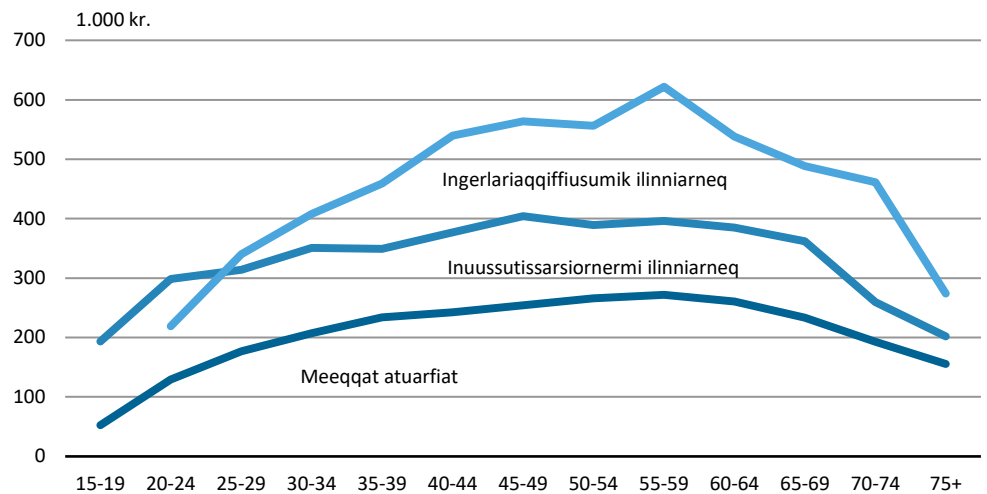
3.6 Ilinniakkap qaffasissusaa malillugu isertitat

Ilinniakkap qaffasissusaa isertitallu annertussusaat ataqatigiipput. Qaffasissumik ilinniarsimasut appasinnerusumik imaluunniit ilinniagaqarsimangitsunit isertitaat annertunungaatsiarput. Tamanna qaffasissumik ilinniagaqarsimasut suliffillit appasinnerusumik ilinniaqarsimallutik sulisunit annertunungaatsiartumik akissarsiaqarnerannik peqquteqarpoq.

Qaffasissumik ilinniagallit akornanni suliffeqarnerup annertunerunera kiisalu suliffissaaleqinerup annikinnerunera isertitat nikingassutaannut aammattaaq sunniivoq. Tassani qaffasissumik ilinniagaqarsimasut (ikinnerungaatsiartut) isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik appasinnerusumik ilinniagaqarsimasuniit pisartagallit aamma ikinnerungaatsiarmata.

Titartagaq 3.11-mi takuneqarsinnaavoq ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaqarsimasut ukioqatiminnit appasinnerusumik ilinniagaqarsimasunit annertunerusunik isertitaqartut.

Titartagaq 3.11 Agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut, ukiut ilinniakkallu qaffasissusaa malillugit. 2022

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI104>

Takussutissiaq 3.11 malillugu illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat nikingassutaat ilinniakkat ataasiakkaat malillugit sanilliussinnermi annikinnerulertarpoq. Taamaattumik illoqarfiit nunaqarfiillu akornanni isertitat assigiinngissutaat illoqarfinni qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasoqarneranik nassuiarneqarsinnaavoq.

Takussutissiaq 3.11 Agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut najugaqarfik, suaassuseq ilinniakkallu qaffasissusaa malillugit 2022

	Illoqarfinni		Nunaqarfinni	
	Angutit	Arnat	Angutit	Arnat
	1.000 kr.			
Tungaviusumik atuarfik	230	172	190	148
Ilinniarnertuunngorniarneq	342	232	305	217
Inuussutissarsiornermi ilinniagaq	421	298	295	246
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaq naatsoq ...	351	319	283	277
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaq akunnartumik sivirususilik	553	443	401	426
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaq	759	617

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI104>

4. Ilaqutariit isertitaat

Ilaqutariinni atuinerat pingaarnertut uuttuutaasinnaavoq. Ilaqutariit isertitaat innuttaasut atuisinnaanermut periarfissaannut misissueqqissaarnermi tulluurtuummata. Ilaqutariinni assigiinngitsunik annertussusilinni ilusilersorsimasunilu isertitat sanilliussinnaajumallugit isertitanut atoriaannaat annertussusaat atornerpoq.

Ilaqutariinni isertitaqartut tamakkerlutik isertitaat naatsorsuutini tungavigineqarput, tassani ilaqutariit tamarmik minnerpaamik ataatsimik akileraartartumik ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasumik kiisalu ukiup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasumik peqartariaqarput.

2022-p naanerani Kalaallit Nunaanni ilaqutariit 31.535-t nalunaarsorsimapput. Taakkunannga ilaqutariit 28.367-it qulaani piumasqaatinik naammassinnissimapput. 2022-mi ilaqutariit isertitaannut naatsorsuutini pineqartut tunngaviliisuupput.

Takussutissiaq 4.1 Agguaqatigiissillugu ilaqutariit isertitaat. 2022

	Isertitat katillugit	Isertitat akileraarutaasussat	Isertitat atoriaannaat	Isertitat atoriaannaat annertussusaat
1.000 kr.				
Nuna tamakkerlugu	423	408	273	195
Kommune Kujalleq	333	313	221	163
Kommuneqarfik Sermersooq	491	480	308	221
Qeqqata Kommuniarfik	424	404	278	197
Kommune Qeqertalik	335	317	224	159
Avannaata Kommuniarfik	377	358	247	172
Najugaqarfik				
Illoqarfinni	438	423	281	201
Nunaqarfinni	308	289	212	148
Ilaqutariit				
Aappariit	698	679	440	241
Kisermaat	277	264	184	170
Ilaqutariinni meeqqat amerlass.				
Meeraqanngitsut	355	344	230	198
Meeraq 1	526	505	337	196
Meeqqat 2	652	629	411	194
Meeqqat 3 amerlanerusullu	642	599	420	161

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNF101>

Takussutissiaq 4.1. malillugu ilaqutariit isertitaannut kisitsisitigut paasisutissat najugaqarfiit malillugit inuit isertitaannut assingusumik inissisimapput. Kommuneqarfik Sermersuumi ilaqutariit isertitaat kommuninut allanut sanilliullugit qaffasinnerungaatsiarput, nalinginnaasumik aamma illoqarfinni nunaqarfinniit ilaqutariit isertitaat qaffasinnerupput.

Najugaqarfinni isertitat agguataarneqarneri – tupinnanngitsumik – ilaqutariit isertitaasa qaffakkiartornerat takutippaat, ilaqutariinni inuit amerlanerujartortillugit isertitat qaffakkiartortarput. Aappariit – agguaqatigiissillugu – kisermaanit annertunerusunik isertitaqarput. Assinganik isertitat annertunerulersarput – ass. Meeqqanut tapinik peqquteqartumik – ilaqutariit ataatsimik imaluunniit marlunnik meerartaqarpata.

Ilaqutariit pingasunik imaluunniit amerlanerusunik meerartallit ilaqutariinniit marlunnik meerartalinnit appasinnerusunik akileraarutaasussanik isertitaqarput. Taamaattorli ilaqutariit pingasunik amerlanerusunilluunniit meerartallit isertitaat atoriaannaat qaffasinnerupput. Ilaqutariit pingasunik imaluunniit amerlanerusunik meerartallit akileraarutaasussaanningsunik

ikiorsiissutinik ass. Meeqqanut tapinik annertunerusunik
 ikiorserneqartarnerinik tamanna takutitsivoq.

Ilaqutariinni inuit arfinillit isertitaat tamakkiisut imaluunniit isertitaat
 atoriaannaat kisermaamut meeraqanngitsumut sanilliutissallugit
 naapertuutinngilaq. Ilaqutariit arlalinnik inuttallit ilaqutariinnit
 ikittuinnarnut inulinnit annertunerujussuarnik isertitaqarnerusariaqarput,
 taakkununga assingusumik atuisinnaanermut periarfissaqassagunik.

Akerlianilli ingerlatsinermi iluaqutissartaqarsinnaavoq, tassani ilaqutariit
 amerlanerusunik inuttallit inummut ataatsimut agguaqatigiissillugu
 kisermaat isertitaasa annertoqataannik assingusumik atuisinnaanermut
 periarfissaqarniarlutik isertitaqartariaqanngimmata. Assersuutigalugu
 ilaqutariit arfinilinnik inuttallit arfinilinnik nillartaartitsiveqartariaqanngillat
 imaluunniit arfinilinnik pisattanut qularnaveqquteqartariaqaratik.

Ilaqutariit assigiinngitsut akornanni isertitat sanilliussinnaaniarlugit isertitat
 annertussilerlugit uuttuutilerneqarput, assersuutigalugu isertitat
 atoriaannaat annertussusaat kisinneqarsinnaasunngorlugit, takuuk
 takussutissiaq 4.2. Kapitali 7 immikkoortoq 7.8-mi isertitat atoriaannaat
 annertussusaannut kisitsineq pillugu atuortoqarsinnaavoq.

Takussutissiaq 4.2 Agguaqatigiissillugu isertitat annertussusaat. 2022

	Isertitat atoriaannaat	Annertussusaannut uuttuut	Isertitat atoriaannaat annertussusaat
	1.000 kr.		1.000 kr.
Kisermaat meeraqanngitsut	178	1,0	177
Kisermaat ataatsimik meerallit	203	1,4	146
Kisermaat marlunnik meerallit	221	1,7	127
Kisermaat pingasunik amerlanerusunilluunniit meerallit	240	2,2	108
Aappariit meeraqanngitsut	401	1,5	266
Aappariit ataatsimik meerallit	464	1,9	243
Aappariit marlunnik meerallit	492	2,2	222
Aappariit pingasunik amerlanerusunilluunniit meerallit	467	2,7	174

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNF101>

Isertitat atoriaannaat annertussusaannik naatsorsuineri isertitat ilaqutariit
 ataasiakkaat iluini agguataarneqarput. Ilaqutariinni inuit tamarmik – aamma
 meeqqat – isertitat atoriaannaat annertussusaannik naatsorsuiffiqineqarput,
 ilaqutariinni ataasiakkaat qanoq annertutigisunik isertitaqarnerat
 apeqqutaatinnagu. Taamaasilluni isertitat annertussilerneqarneranni
 ilaqutariinniittut tamakkerlutik atuisinnaanermut naligiimmik
 periarfissinneqarlutik.

Takussutissiaq 4.2-mi takutinneqareersutut aappariit isertitaasa atoriaannaat
 annertussusaat suli qaffasinnerpaavoq. Taamaattoq aappariit kisermaallu
 akornanni isertitat nikingassutaat annikinnerulersimavoq. Ilaqutariinnilu
 meeqqat amerliartortillugit ilaqutariit isertitaasa atoriaannaat annertussusaat
 annikilliarptarpoq. Ilaqutariinnilu inuit aningaasaqarnikkut

tapertaasinnaasut amerliartortillugit isertitat atoriaannaat qaffakkiartortaraluartoq isertitat atoriaannaat annertussusaat annikiliartortarput. Tamanna ilaqtariinni arlalinnik inulinni meeqqat 14-it sinnerlugit ukiullit amerlanerusarnerannik peqquteqarpoq, annertussusiliinermi anginersumik uuttuserneqartarmata, ilaqtariinniillu 14-inik ukioqalersimangitsunik meerartalinnik isertitaannut atoriaannarnut annikillisaataallutik.

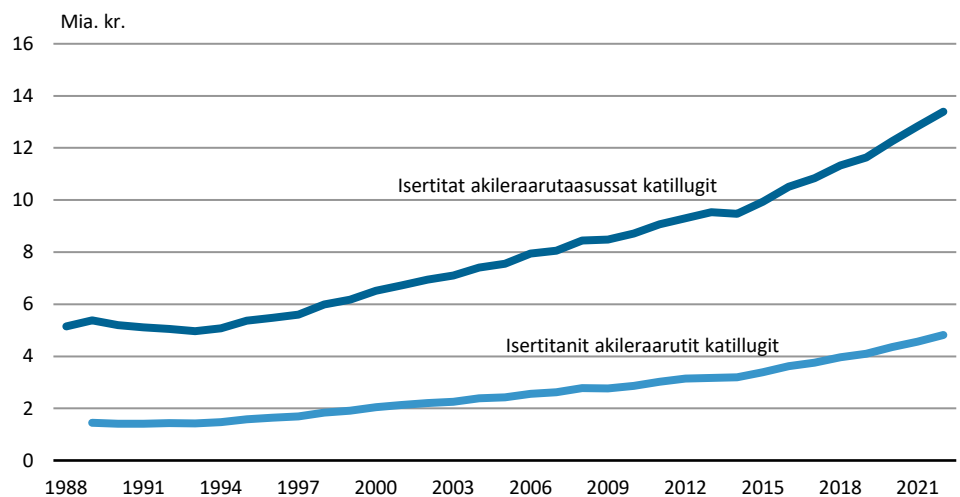
Ilaqtariinni meeqqat amerliartortillugit ilaqtariit atuisinnaanermut periarfissaat annikinneruleriartortarnerannik tamanna, takutinneqareersutut, isumaqarpoq.

5. Isertitat akileraarutaasussat pillugit kisitsisit

Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsuiffiat isertitat nalunaarsuiffiini piffissami sivisunerusumi nalunaarsuutinik imaqarpoq. Taamaattumik oqaluttuarisaaneq eqqarsaatigalugu soqutiginaateqarluni. Piffissap ingerlanerani akileraartarnermut inatsimmi allannguutit, ilusilersornera naatsorsuinermilu periaaseq isertitat akileraarutaasussat nalunaarsuutaanni tunngaviliisuupput, taamaattoq naatsorsuilluni periaaseq atorineqartoq nassuiaanermi eqqumaffigineqassaaq.

Titartagaq 5.1. malillugu 2022-mi isertitat akileraarutaasussat tamakkerlutik 13,4 mia.kr-nik annertussuseqarput, isertitaniilli akileraarut 4,8 mia.kr.-nik annertussuseqarluni. 1990-ikkulli qeqqanni isertitat akileraarutaasussat isertitanit akileraarutit assigalugit qaffakkiartuaarusaarsimapput.

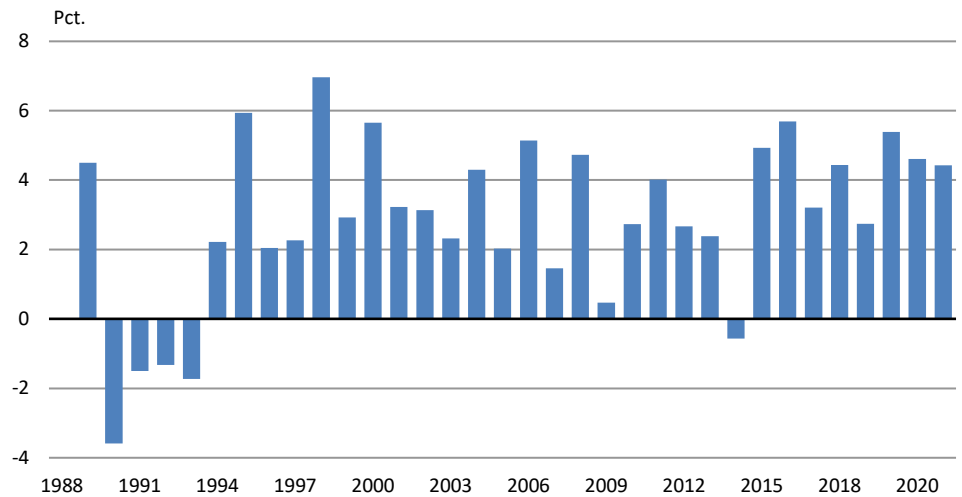
Titartagaq 5.1 Isertitat akileraarutaasussat aamma isertitanit akileraarutit. 1988-2022

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNSS101>

2022-mi isertitat akileraarutaasussat ukiup siulianut naleqqiullugit 567 mio.kr.-nik qaffassimapput. Qaffariaat 4,4 pct.-inik annertussuseqarluni.

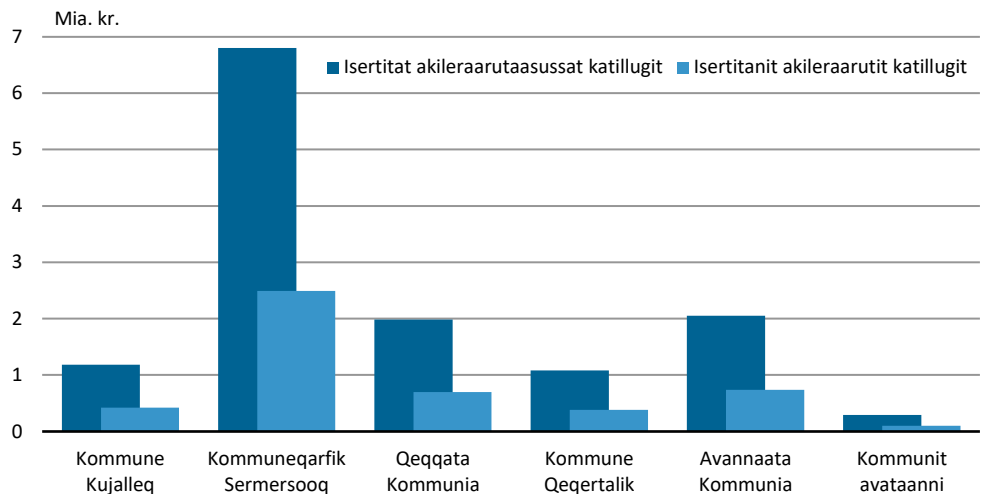
Titartagaq 5.2 Isertitat tamakkiisut akileraarutaasussallu ineriartornerat 1989-2022

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNSS101>

Titartagaq 5.3 malillugu kommunini tamani Kommuneqarfik Sermersuumi isertitat akileraarutaasussat isertitaniilli akileraarutit tamakkiisut annertuumik qaffasinnerupput. 2022-mi nuna tamakkerlugu isertitat akileraarutaasussat 50,8 pct.-ii Kommuneqarfik Sermersuumiipput, nunalu tamakkerlugu isertitanit akileraarutit 51,7 pct.-ii aamma tassaniillutik.

Titartagaq 5.3 Isertitat akileraarutaasussat isertitaniillu akileraarutit, kommuninut agguaallugit. 2022

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNSS101>

Piffissami 1988-imiit 2022-mut Kisitsisaataasivimmi isertitat akileraarutaasussat isertitaniillu akileraarutit pillugit paasissutissat nassaarinqarsinnaapput.

6. Isertitat agguataarneqarneri

Kapitalimi uani inuiaqatigiinni isertitat agguataarneqarneri imaluunniit isertitat assigiinngissutaat saqqummiunneqarput. Nunanut Avannarlernut EU-mullu sanilliussisoqarpoq. Naggasiullugulu ilaqutariinni meerartalinni

isertitat assigiinngissutaat immikkut naatsorsuiffiqineqarlutik saqqummiunneqarput.

Kalaallit Nunaanni ilaqutariit akornanni isertitat agguataarneqarnerini misissuinermi isertitat atoriaannaat annertussusaat atorineqarpoq, isertitani ilaqutariit annertussusaat ukiuisalu qanoq inissisimani sanilliunneqarsinnaasunngorniartut.

Pineqartuni agguataarinermi uuttuutit pingasut atorineqarput, isertitallu agguataarneqarnerini immikkut tamarmik nassuiaateqarlutik:

- Gini-koefficienti
- Piitsuussusermut qanissuseq
- S80/20

Uuttuutit pingasut tamarmik *The European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC)-mi maleruagassat malillugit naatsorsorneqarput, EU-SILC-milu OECD-mi piimasaqaatit tamaasa angusimavaat nunanut allanut sanilliunneqarsinnaalluarlutik. Takuuk kapitali 7-imi immikkoortoq 7.6.

Isertitat agguataarneqarnerat inuiaqatigiit akornanni isertitat qanoq naligiitsiginerannik imaluunniit nikingatiginerannik taamaallaat takutitsisuunngilaq. Isertitalli agguataarneqarneri inuunermi assigiinngitsunik inissisimaffinnik aamma takussutissaasinnaavoq. Assersuutigalugu inuusuttut ilinniakkamik ingerlatallit nalinginnaasumik appasissunik isertitaqartarput, ilinniakkalli naammassinerani inuussutissarsiornermi misilittagaqarnerulernermi aamma qaffakkiartortunik. Taamatuttaaq inuiaqatigiinni isertitat assigiinngissitaarnerinut peqquitasinnaavoq inuit ataasiakkaat appasinnerusunik isertitaqarniarlutik namminneq aaliangertarneri, assersuutigalugu piffissap ilaannaatigut sulisarnikkut.

6.1 2002-miit 2022-mut Kalaallit Nunaanni isertitat agguataarneqarneri

Uuttuutit assigiinngitsut pingasut immikkut sammiveqaraluartut tamarmik ineriartornermi assingusunik takutitsipput. 2004-imiit 2005-imut assigiinngissummi kiisalu piitsuussutsimut qanissusermi annertuumik appariaateqartoqarnera pingaartumik malunnarpoq. 2005 aallarnerfigalugu akileraartarnermut inatsimmi allannguutit atuutsinneqalernerannik tamanna peqquteqarsinnaavoq.

Isertitanit akileraartussap akissarsiaasa ilanngaattissaa 40.000 kr.-miit 48.000 kr.-mut qaffanneqarpoq, nalinginnaasumillu akissarsianut ilanngaat 8.000 kr.-miit 10.000 kr.-nut qaffanneqarluni, akileraartarnermullu pct.-i 2 procentpointimik qaffappoq. Allannguutit isertitakinnerusut akileraarnikinnerulersippaat, isertitaqarnerusartullu akileraarnerusalartut, tamakkiisumillu isigalugu akileraartutit allannguuteqarujussuanngillat.

2020-mi isertitat aallaavigalugit suliffeqarnermut nunaqavissunut tapi akileraarutaasussaangitsoq atuutsinneqalerpoq. Tapi *suliner*mut *ilanngaammik* taaguuteqartinneqartoq akunnattumik appasinnerusunilla isertitallit atoriaannarnik annertunerusunik isertitaqalernerannik tamanna kinguneqarpoq.

Immikkut maluginiaqquneqarpoq 2016-imiit 2017-imut nikeriarneq ilaatigut utoqqalinersiassanut nunani allaniittunut akiliilernermi akileraartalerneq pissutaasut ilagimmassuk. Tamanna assigiinngisitaarnernut uuttuutitut 2017-imoortunut naatsorsuutitut sunniuteqarpoq.

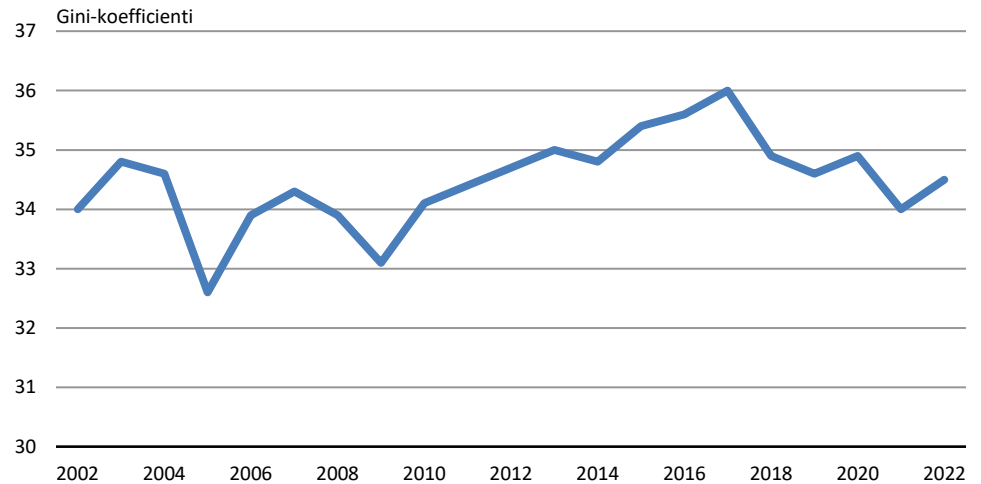
Gini-koefficienti

Assigiinngisitaarnernut nassuiaat nunarsuarmi atorneqarnerpaaq tassaavoq Gini-koefficienti, isertitat assigiinngisitaarneri Gini-koefficienti atorlugu takuneqarsinnaasarpoq. Koefficienti kisitsisaavoq 1-ip 100-llu akornaniittoq. Gini-koefficienti 0-imut qaninnerugaangami isertitat assigiinngisitaarneri annikinnerusarput, inuiaqatigiinnilu naligiissaarnerusumik isertitat inissisimasarlutik.

Kalaallit Nunaanni Gini-koefficienti 2002-miilli qaffakkiartuaarpoq, tamatuma takutippaa inuiaqatigiinni isertitat eqqarsaatigalugit nikingassut annertusiartortoq. 2017-imi qaffasinnerpaasimavoq 36,0-iulluni tamatumalu kingorna 2018-imi 34,9-mut aamma 2019-imi 34,6-imut apparsimalluni. 2020-mi nikingassut 2018-misut 34,9-mut qaffaqqippoq, titartagaq 6.1. takuuk. 2021-milu 2009-miilli aatsaat taamak appasitsigisimavoq, 2022-mili qaffariaallappoq.

2017-imi isertitat nikingassutaat piviusumi qaffasinnerpaajunngilaq. 2017-imi isertitat atoriaannaat naligiissinnerannut 2017-imi januaarip aallaqqaataani akileraarutigineqartalersut sulisitsisullu utoqqalinersiaqalernissamut Kalaallit Nunaata avataanut akileraarutaat tassani ilaammata. Taakku aatsaat 2018-imi immikkoortinneqarsinnaalerput, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup akileraarutitut nalunaarsuutaat malillugit, isertitat tamakkiisut katinneri, isertitat atoriaannaat aamma annertussusaat tassani piiarneqarsinnaalermata. Titartagaq 6.1-imi takutinneqartumit 2017-imi assigiinngissutsip eqqortup annikinnerulaarsimanissaa tassani naatsorsuutigineqassaaq.

Titartagaq 6.1 Gini-koefficienti. 2002-2022

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>

Pissutsit piviusut malillugit naligiivissortunik isertitallit akuttusoorujussuupput. Gini-koefficientip pitsaaqutigaa kisitsit ataaseq atorlugu isertitakinnerpaat isertitaqqortunerpaallu qanoq nikingatiginerannik takutitsisinnaagami. Taamaasilluni ajornanngitsuaqqamik isertitat assigiinngisitaarnerat nassuiarneqarsinnaalersillugu.

Gini-koefficientimi isertitat qanoq qaffasitsiginerat koffecientimi apeqqutaatinneqannginnera taamaattoq ajoqutaavoq. Gini-koefficienti atorlugu takusinnaanngilarput piitsuunerpaat piitsuunerulersimanersut. Gini-koefficientili qaffakkiartoraangat takuneqarsinnaasarpog isertitaqqortunerpaat isertitaqqortusiartornerat isertitakinnerpaanut sanilliullugit sukkanerunersoq, taamatullu inuiaqatigiinnilu nikingassut annertusigaluttuinnartoq.

Piitsuussusermut qanissuseq

Piitsuussusermut qanissuseq tassaavoq piitsuussutsip inuiaqatigiinni inooriaatsimut uuttuunneqarnera. Piitsuussusermut qanittutut naatsorsorneqarput inuiaqatigiinni amerlanerusut akissaqartinneqartunut akissaqanngippata, isertitat tamakkerlutik naligisa qeqqanni inissisimasutut taaneqarlutik. Innuttaasut affai appasinnerusunik isertitallit affaalu qaffasinnerusunik isertitallit isertitat nalingisa qeqqaniittoq annertussuseq atorlugu immikkoortinneqartarput.

Piitsuussusermut qanissuseq uuttorniaraani isertitat kisiisa isigisariaqanngillat, pigisanit nalilinnit inuuniuteqarluni appasinnerusunik isertitaqarnissaq toqqarneqarsimasinnaammat. Massakkumuugallartoq Naatsorsueqqissaartarfimmit pigisat nalillit pillugit kisitsisitigut paasissutissiortoqartanngilaq, piitsuussusermullu qanissuseq ilaqutariinni isertitat atoriaannaat annertussusaat malillugit naatsorsorneqartarpoq.

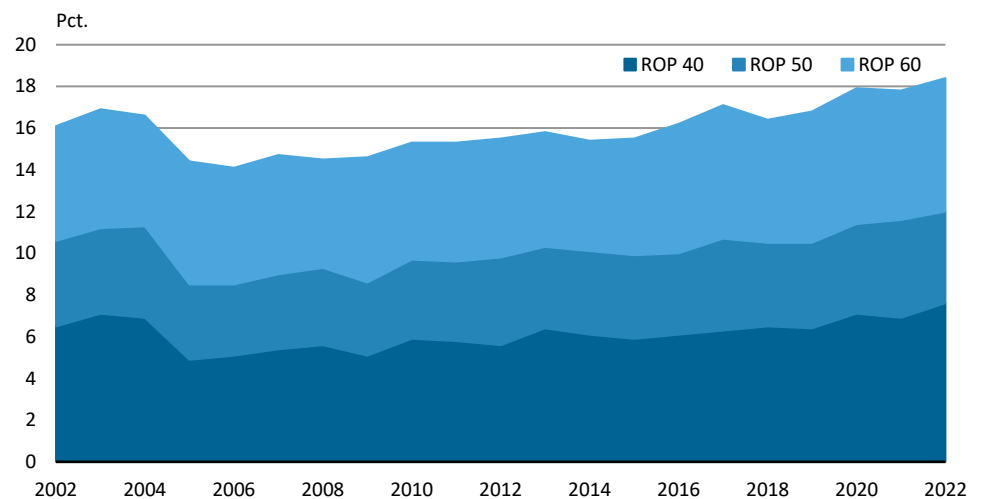
2022-mi ilaqutariit isertitaanut nalunaarsuiffik ilaqutariinnik 28.367-inik imaqarpoq. Ilaqutariinni taakkunani inuit katillugit 53.476-iupput.

Piitsuussutsimut qanissutsip kisinneqarnerani ilaqtariit ataasiaakkaat isertitaasa atoriaannaat annertussusaat ilaqtariinni inunnut tamanut agguanneqarput. Annertussusermut uuttuut atorlugu ilaqtariit atoriaannartut isertitaat inuit amerlassusaannut uuttorneqarpoq, ilaqtariinni pineqartuni inuit isertitaasa atoriaannaat annertussusaat assigiilersillugit.

Titartagaq 6.2-mi takutinneqarpoq isertitanut appasissunut killiliussat malillugit, isertitat nalingisa qeqqani 40 pct.-it, 50 pct.-it 60 pct.-illu ataanni inissisimasunut, kisitsineq. 2022-mi inuit 9.840-t, 18 pct.-inik annertussusillit, appasissunillu isertitallit isertitat nalingisa qeqqanni 60 pct.-it ataanni inissisimasutut. Isertitakinnerusut isertitat annertussusiisa qeqqanni 60 pct.-illu ataanni inissisimasut tallimaagaangata ataaseq piitsuussusermut qanittumi inissisimasartoq tamanna isumaqarpoq.

Isertitanut appasinnerusunut killissaq isertitat annertussusii qeqqani 40 pct.-inut apparaanni 2022-mi inuit 4.064-it, 7,6 pct.-inik annertussusillit, piitsuussusermut qanittutut taaneqarsinnaapput. 2010-p kingornali taakku 5-7 pct.-inik annertussuseqartarput.

Titartagaq 6.2 Piitsuussusermut qanissutsit uuttuutaat. 2002-2022

Ilaqtariinni najugaqartunut ROP40, ROP50 aamma ROP60 isertitat tamakkerlutik nalingisa qeqqanni 40 pct.-it, 50 pct.-it aamma 60 pct.-it ataallugit isertitalinnut uuttuutaapput.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>

Isertitakkaat isertitakitsullu akornanni nikingassut (S80/20)

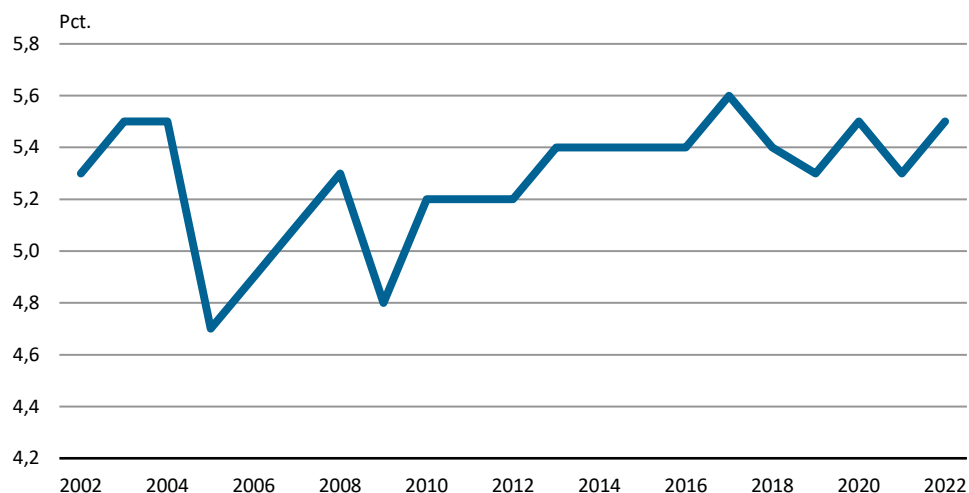
S80/20 nikingassutsinut uuttuutaavoq isertitaqqortunerpaat 20 pct.-ii aamma isertitakinnerpaat 20 pct.-iisa assigiinngissutaannik nassuiarneqartartoq.

S80/20 atorlugu takuneqarsinnaavoq ilaqtariit isertitaasa assigiinngisitaarneranni isertitaqarnerpaat aamma isertitakinnerpaat nikingassutaat. Uuttuut nunat tamalaat akornanni isertitat nikingassutaannut nassuiaatitut atorneqarajuppoq.

Isertitakitsut aamma isertitaqqortuut imminnut nikingassusaat Gini-koefficientimitulli ipput. 2022-mi Kalaallit Nunaanni S80/20 malillugu uuttuut 5,5-imiippoq, takuuk titartagaq 6.3. Tamanna ilaqtariit

qaffasinnerusumik isertitalit ilaqtariinnit isertitakinnerusunit 5,5-imik qaffasinnerusumik atoriaannarnik isertititaqarnerannik isumaqarpoq.

Titartagaq 6.3 Ilaqtariit isertitakkaat isertitakitsullu akornanni nikingassut. 2002-2022

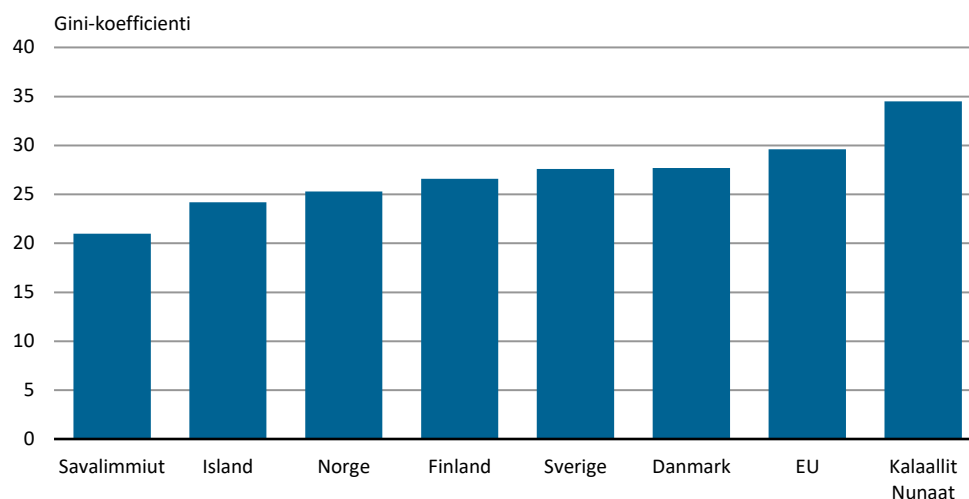
Titartakkami takutinneqarpoq S80/20, isertitaqqortunerpaat 20 pct.-iisa aamma isertitakinnerpaat 20 pct.-iisa nikingassusaat. S80/20 qaffasinnerugaangami nikingassut annertunerusarpoq, appasinnerugaangamilu annikinnerusarluni.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>

6.2 Nunat tamalaat akornanni sanilliussineq

Titartagaq 6.4 aamma 6.5 malillugit Kalaallit Nunaanni ilaqtariit akornanni isertitat nikingassutaat, piitsuussusermut qanissutsimi kisitsisit assigalugit, nunanut avannarlernut allanut sanilliussinermi qaffassissusaat annertuneruvoq.

Titartagaq 6.4 Nunani Avannarlerni EU-milu Gini-koefficienti

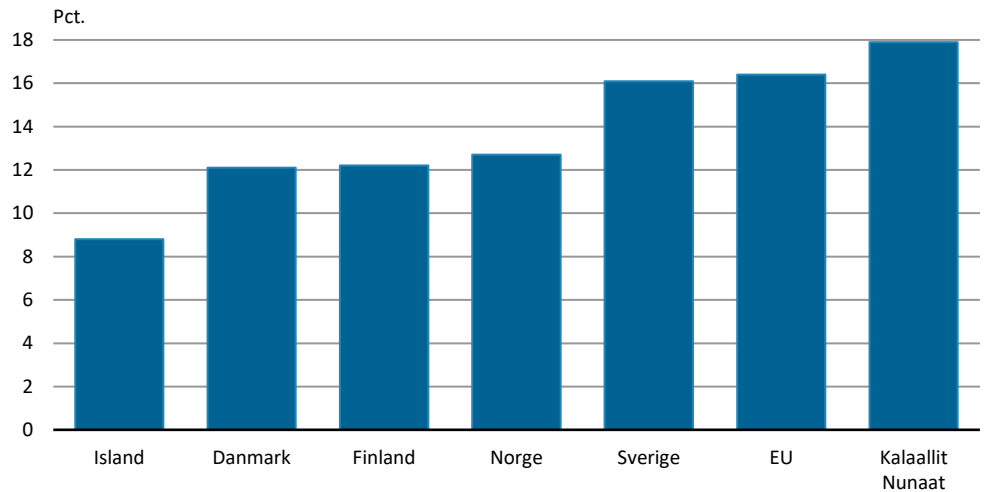

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>, EU-SILC aamma Nordisk Ministerråd.

Titartagaq 6.5-imi takutinneqarpoq piitsuussusermi qanissuseq isertitanut killigtitani isertitat tamakkiisut annertussusiisa qeqqani 60 pct.-it ataallugit inissisimasunut. Nunat ilanngunneqarsimasut akornanni Kalaallit Nunanni piitsuussusermut qanissuseq qaffasinnerpaavoq. Sverige-mi piitsuussusermut

qanissuseq EU-mi agguaqatigiissitsinertulli annertutigaaq, kisianni Island-imiit, Danmark-imiit, Finland-imiit Norgemiillu annertunerulluni.

Titartagaq 6.5 Nunani Avannarlerni EU-milu piitsuussusermut qanissuseq

Malugiuk: Kalaallit Nunaannut kisitsisit kisitsisaagallarput. Piitsuussusermut qanissusermut uuttuut ROP60 malillugu ilaqutariinni inissisimasut isertitat annertussusiisa qeqqanni 60 pct. ataallugu isertitalit uani takutinneqarput. Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>, EU-SILC aamma Nordisk Ministerråd.

Nunat tamalaat akornanni sanilliussinerit mianersuunneqassapput. *The European Union Statistics on Income and Living Condition (EU-SILC)*-mi nikingassutsinut naleqqersuutit maleruagassallu sapinngisamik najoqqutarineqartartut, assigiinnngissitaartunik naatsorsuinerimi periuseqarsinnaammata. Kalaallit Nunaanni aamma Danmark-imi, nunat ataasiakkaat assigalugit, isertitat positiviusut aamma negativiusut tamaasa nikingassutsinut misissuinerimi ilanngunneqartarput. Taassuma saniatigut Kalaallit Nunaanni piniarnermi aalisarnermilu pisanik imminut pilersorneq aningaasaqarnikkut tapertaasartoq annertuvoq, isertitat kisitsisitigut paasissutissaannik naatsorsuinerimi ilanngunneqartanngitsoq.

6.3 Ilaqutariit meerartallit akornanni isertitat agguataarneqarneri

Immikkoortumi matumani ilaqutariit minnerpaamik ataatsimik 18-illu ataallugit ukiulimmik meerartallit Gini-koefficienti malillugu naatsorsuutaat. Immikkoortoq 6.1-imi nassuiarneqareersutut kisitsinermi periaaseq atorneqarpoq.

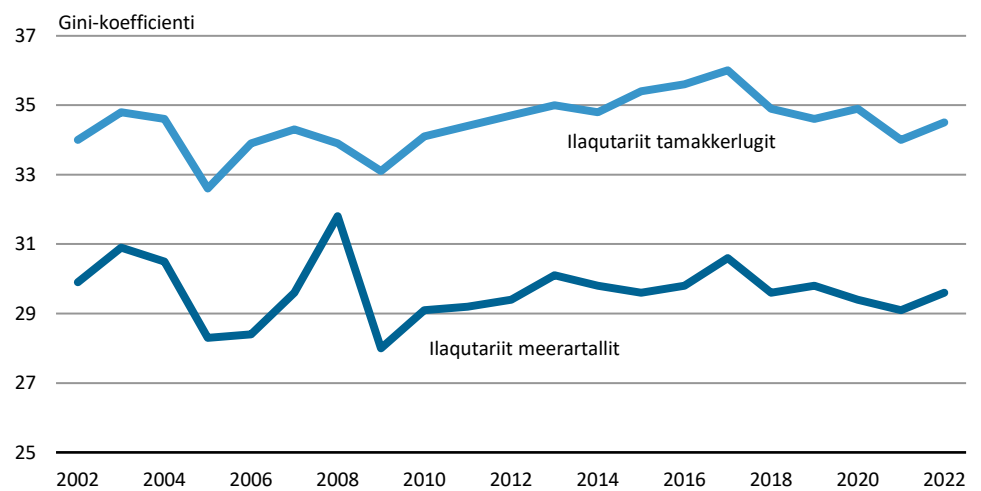
Nuna tamakkerlugu Gini-koefficientimi ineriartornermi inissisimaneq aamma ilaqutariinnut meerartalinnut atuuppoq, takuuk titartagaq 6.6. Ilaqutariinni meerartalinni Gini-koefficienti, nuna tamakkerlugu ilaqutariit tamakkerlutik isertitaannut naatsorsuutinit tamanit, appasinnerusumik inissisimavoq, tamannalu ilaqutariinni inunnut tamanut isertitat naligiissaartumik agguanneqarsimanerinit takussutissaavoq.

2008-mi ilaqutariinnut meerartalinnut Gini-koefficienti qaffakkiartuaarsimavoq, ilaqutariit meerartallit akornanni isertitat

nikingassutaasa annertunerunerannik isumaqartumik. Ukiumilu pineqartumi takuneqarsiinnaavoq ilaqutariinni tamani killormut nikingassut annikinnerulerluni ingerlasimasoq. 2008-mi, 2007-mut 2009-mullu naleqqiullugit, nikingassutsip annertunerulernera ilaatigut akileraarutaasussaannngitsunik pisortanit ikiorsiissutit annikinnerusut naatsorsorneqarsimanerannik nassuiarneqarsinnaavoq. Taamaattumik 2008-mi ilaqutariit meerartallit akornanni isertitat nikingassutaat annertoq pisortanit ikiorsiissutaasartut naatsorsuutitut ilanngunneqarsimannginnerat tassani peqqutaataasinnaavoq.

Titartagaq 6.6 malillugu 2022-mi ilaqutariit tamakkerlutik kiisalu ilaqutariit meerartallit akornanni nikingassutaat qaffariarsimavoq.

Titartagaq 6.6 Gini-koefficienti. 2002-2022

Najoqqutaq: Isertitanut nalunaarsuffiit ilaqutariinnut tunngasunik immikkut naatsorsuineq.

7. Periaaseq taaguutilu

7.1 Siunertaq

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissani inuiaqatigiinni isertitat qaffasissusaat aamma agguataarnerisa erseqqissarneqarnissaat siunertaavoq. Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat aamma inuiaqatigiit ataqatigiissinneranni eqimattani assigiinngitsuni isertitat erseqqissarneqarput – assersuutigalugu siuaassutsinut, ukioqqortussutsinut aamma inunngorfimmut immikkoortiternerini. Ukiut ingerlanerini isertitat ineriartorerat ukiunut siullernut ataqatigiissinnerisigut ersersinneqarsinnaapput. Ilaqutariit assigiinngitsut isertitaat aamma isertitat akileraarutaasussat aamma isertitanit akileraarutit erseqqissarneqarput.

Erseqqissaatigineqassaaq isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat tamakkiisumik pigissaarnermik atuinissamullu periarfissanik takutitsinngimmata. Assersuutigalugu pigisat nalillit namminerlu pilersornermut tunngasut paasissutissanut ilaangillat. Kiisalu kisitsisitigut paasissutissat sulinermi aningaasarsianut paarlaanneqannginnissaat.

7.2 Nalunaarsuutit tunngaviusut

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut innuttaasut akileraaruteqartussatut inaarutaasumik naatsorsuutaat (S31) aamma ukiumi pineqartumi Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasut akornanni akileraarutissanut naatsorsuutit tunngaviupput. Taakku tunngavigalugit Naatsorsueqqissaartarfik nalunaarsuutsinik pingasunik pilersitsivoq:

- Inuit isertitaasa nalunaarsuiffiat
- Ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiat
- Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsuiffiat

Nalunaarsuiffiit pingasut tamarmik immikkut namminerisamik isertitanut paasissutissani tunngavigineqarput. Immikkoortuni tulliuttuni nalunaarsuiffinni pineqartuni kisitsisinilu pilersinneqartut pillugit kiisalu sammisani ataasiakkaani ajornartorsiutaasinnaasut sammineqarput.

7.2.1 Inuit isertitaasa nalunaarsuiffiat

Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat isertitat pillugit nalunaarsuiffimmi pingaarnepaajuvoq. Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat naammassillugu suliarineqarnerata kingunaa atsaat ilaqutariit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat suliarineqarsinnaavoq. Naatsorsueqqissaartarfiup inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffianut isertitat akileraarutitaqanngitsut ilannguttarpai. Taamaaliornermi inunnik isumaginninnermut nalunaarsuiffik aamma ilinniagaqarnersiutinut nalunaarsuiffik ilanngunneqartarpoq. Pisortat akileraarutitaqanngitsumik ikiorsiissutaat tassaapput; ineqarnermut tapit, meeqqanut tapit, meeqqanut tapit allat, utoqqalinermi aamma siusinaarluni soraarnerussutisianut tapit akileraarutitaqanngitsut, pisortanit ikiorsiissutit aamma ilinniagaqarnersiutit.

Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat annerpaamik uani saqqummersitami tunngavigineqarput. Isertitat akileraarutillu saniatigut nalunaarsuiffik suaassutsinik, ukioqqortussutsinik, najugaqarfinnik il.il. aamma imaqarput.

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat inunnik nalunaarsuiffimmiittunik imaqarput, inuit ipineqartut ukiumi pineqartumi akileraartussaataapput tamakkiisumik, ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasuussallutik. Taakku piunasaqaatit saniatigut Naatsorsueqqissaartarfiup inunmut nalunaarsuiffiani ukiup pineqartup aallaartinnerani aamma naanerani allassimasuutigineqartussaavoq.

2022-mi nalunaarsuiffik tunngaviusoq 50.203-nik isertitanut paasissutissanik imaqarpoq. Taakkunannga inuit 42.749-t (86 pct.) piunasaqaatigineqartut angusimavaat – tamakkiisumik akileraartussaataaneq, ukiup naanerani 15-inik ukioqalersimanissaq aamma ukiup pineqartup aallartinnerani aamma naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanissaq, taakkuuppullu isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissani tunngavigineqartut.

7.2.2 Ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiat

Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat naammassillugu suliarineqareernerani aatsaat ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiat suliarineqarsinnaavoq. Inuit isertitaanut nalunaarsuiffik Naatsorsueqqissaartarfiullu inunnut saniatigullu ilaqutariinnut nalunaarsuiffii tunngavigalugit ilaqutariit isertitaat katiterneqartarput, ilaqutariit isertitaat ataatsimut naatsorsorneqartarlutik taamatullu isertitanit akileraarutissaat naatsorsorneqartarlutik.

Ilaqutariit isertitaanut nalunaarsuiffimmut ilanngunneqartarput ilaqutariit ukiumi pineqartumi minnerpaamik ataatsimik 15-inik ukioqalereersimasumik tamakkiisumik akileraartartumik ilaqartut, taannalu ukiup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaani najugaqarsimassaaq.

Ilaqutariit assigiinngitsunik amerlassuseqartarnerat katitigaanersalu assigiinnginnerat pissutigalugu isertitallu piviusorsiornerusumik sanilliussinnaanissaat anguniarlugu isertitat atoriaannaat naligiissarneqarnerat atorineqarpoq – taanna pillugu immikkoortoq 7.8 atuaruk.

2022-p naanerani Kalaallit Nunaanni ilaqutariit 31.535-usimapput. Taakkunannga 28.367-it, 90 pct.-inik annertussusillit, ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiannut ilaapput. 3.168-it ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiannut ilaanngilat. Ilaqutariinni taakkunani piumasaqaatit; tamakkiisumik akileraartussaataaneq, 15-ileereersimanissaq, ukiullu pineqartup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanissaq, anguneqarsimanngillat.

Ilaqutariit isertitaat pillugit paasissutissat inuiaqatigiinni atuisinnaanermut periarfissanik takutitsisuusinnaavoq. Taassuma saniatigut nalunaarsuiffik atorlugu inuiaqatigiinni *isertitat assigiinngissitaarnerat* ersersinneqarpoq. Ilaqutariit isertitaanut nalunaarsuiffik pillugu Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaani www.stat.gl-imi saqqummersitaq kingulleq innersuunneqarpoq.

7.2.3 Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsuiffiat

Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsorsimaffianiippit inuit ukiup ingerlanerani akileraaruteqartussat tamarmik, najugaq akileraarutissallu annertussusaat peqqutaatinnagit. Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsorsimaffii atorlugit isertitat akileraarutaasussat katinneri immikkut soqutiginarput, aningaasaqarnerullu pissusaanut uuttuutaasinnaalluni. Inuillu isertitaannut imaluunniit isertitat agguataarneqarnerinut tulluartaunani.

7.3 Soraarnerussutisiaqalernissamut aqqiissutit Kalaallit Nunaata avataani inissisimasut

2017-imi januaarip aallaqqaataani soraarnerussutisiassat Kalaallit Nunaata avataanut inissinneqarsimasut Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik akileraartussaataasunit akileraarutigineqartalerput:

- Kalaallit Nunaata avataani soraarnerussutisiassanik akiliinermi ilanngaait atorunnaarput, aamma
- Kalaallit Nunaata avataanut sulisitsisup soraarnerussutisiassanut akiliutai akileraarutigineqartalerput.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup allannguut ima suliarivaa:

- Kalaallit Nunaata avataanut soraarnerussutisiassanut akiliutit akileraarutinut ilaajunnaartinneqarput aamma
- 2017-imiit Kalaallit Nunaata avataanut sulisitsisup soraarnerussutisiassanut akiliutigisartagai isertitatut akileraarutaasussatut ilanngunneqarput. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi aatsaat 2018-imi nalunaarsorneri takuneqarsinnaalerput.

Kalaallit Nunaata avataanut soraarnerussutisiassanut akiliutit akileraarutitallit isertitani akileraarutaasussat Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit naatsorsorneqartartuni kisiisa pinnagit isertitanit allanit peerneqartarput. Danmark Statistik aamma taamatut suleriaaseqarpoq, sulisitsisut soraarnerussutisiassanut akiliutigisartagaat isertitanut suliaqarnermut ilanngunneqarneq ajorput, inummut pineqartumut atorneqarsinnaannginneri pissutigalugit.

Soraarnerussutisiassanut akiliutit akileraarutaataasussat – akileraartarnermi maleruagassat malillugit – isertitanut akileraarutaasussanut ilanngunneqartarput. Akerlianilli isertitanut naatsorsuinernut allanut ilanngunneqassanngillat, inummut pineqartumut atorneqarsinnaannginneri pissutigalugit.

Taamaasilluni sulisitsisunit soraarnerussutissiaqalernissamut Kalaallit Nunaata avataanut akiliutit 2017-imi isertitanut akileraarutaasussanut ilanngunneqarput, aatsaalli 2018-imi takuneqarsinnaanngorlutik; isertitat tamakkiisumik katinnerini imaluunniit isertitat atoriaannaat naatsorsuutaanni ilaanngillat.

7.4 Isertitat atoriaannaat aamma isertitat immikkuullarissut

Isertitat atoriaannaat tunngavigalugit inuup imaluunniit ilaqutariit atuisinnaanerat uuttorneqarsinnaasarpoq. Isertitat atoriaannaat inuup imaluunniit ilaqutariit ineqarnermut, atuinernut imaluunniit sipaagaqarnermut atorsinnaavai, taakkuullutillu akileraareerluni, ernianut akileereerluni akilersuutinullu akileereerluni isertitat. Ilaatigut sulinermut ilanngaat isertitanut atoriaannarnut ilanngunneqartarput.

Ataani takuneqarsinnaavoq isertitat atoriaannaat naatsorsorneri. Siullermik inuussutissarsiornermit isertitat, pisortanit ikiorsiissutit, soraarnerussutissiaqalernissamut nammineerluni sipaakkat aamma pigisanit nalilinnit isertitat katinneqartarput, taakku tamarmik akileraannginnermi nalunaarutigineqarsimasuussapput. Taakkunannga akileraarut, ernianut

akiliutit aamma akilersuutininut akiliutit peerneqartarput. Sulinermut ilanngaatinut akiliutit taakkununnga ilanngunneqassapput.

Takussutissiaq 7.1 Isertitat atoriaannaat – agguaqatigiissillugu 14-ileereersimasunut. 2022

	Kr.
Inuusutissarsiornemit isertitat	249.751
+ Pisortanit ikiorsiissutit	25.052
+ Soraarnerussutisiassat nammineq sipaakkat	4.509
+ Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngaateqanngitsut	231
- Ernianut aningaasartuutit	5.080
- Isertitanit akileraarutit	96.206
- Akilersuisussaataaernermit akiliut	115
+ Sulinermit ilanngaateqanngitsut	1.869
= Isertitat atoriaannaat	180.011

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Isertitat atoriaannartut naatsorsuutigineqartarput inummit immaqaluunniit ilaqutariinnit isertitat atuinermit atorineqarsinnaasut imaluunniit sipaarneqarsinnaasut.

Ineqarnermut akiliutit, a-kassemut imaluunniit suliaqarfimmi kattuffinnut akiligassat, angalanernut allanulluunniit akiligassat isertitanit atoriaannarnit ilanngaatigineqarneq ajorput, inuit imaluunniit ilaqutariit nammineerlutik annerusumik minnerusumilluunniit taakku aqussinnaasarmatigit.

Akilersuisussaataaernermit akiliutit, pinngitsoorani akiligassaaneri pillugit, taamaasillunilu sumut atorunneqarlugit nammineq aalajangersinnaanagit, naatsorsuutini peerneqartarput.

Sulinernullu ilanngaateqanngitsut isertitanut atoriaannarnut ilanngunneqarsinnaasarpup.

Naatsorsueqqissaartarfimmit isertitat tamaasa eqqarsaatigalugit inuup inuunera naallugu isertitatut ataatsitut aningaasat atorsinnaanerinit periarfissaqalernermit qulakkeerneqartarput. Assersuutigalugu suliffimmiit soraarnerussutisiassat pinngitsoorani pigineqartussat aatsaat utoqqalinersiaqalernermit pineqartarput, inuup nammineerluni utoqqalinersiaqalernissaminut sipaagai akiliinermit ilanngunneqartarput.

Naatsorsueqqissaartarfiup isertitat atoriaannaat pillugit naatsorsuutai amigaateqarput. Isertitani atoriaannarni aamma isertitani kisitsisitigut paasissutissani allani ilaanngillat:

- Aningaasat atornagit imminut pilersorsineq, piniarnermit aalisarnermiillu.
- Akileraarutitaqanngitsumik sulinermit akissarsiat.
- Kingornussarsiat, tunissutisiat aamma ilaquttanit aningaasatigut ikiorsiissutit.
- Lotto-mi eqquinerit aamma pinnguaatiniillu allanit eqquinerit.
- Sillimmasiisarfinniit aningaasat taarsiissutit.

- Sulisitsisunit aqunneqartut utoqqalinersiaqalernissamut akiliutit.
- Namminerisamik utoqqalinersiaqalernissamut sipaagaqarnermit iluanaarutit ingerlaavartut.
- Piffissaq eqqornagu utoqqalinersiaqalernissamut pappialaatit nalillit tiguneqarsimasut aamma piffissaq eqqornagu utoqqalinersiaqalernissamut sipaakkat tiguneqarsimasut.
- Pikkorissaasunut allanullu tapit.
- Inigisap nalingata annertusinerata aamma annikillineranit allannguummit iluanaarutit/annaasat.
- Akilersuutitut tapit siusinaarluni akiliutigineqartut aamma meeqqanut tapit.

7.5 Isertitat pillugit kisitsisinik saqqummiussineq

Inuit isertitaat pillugit aamma ilaqutariit isertitaat pillugit nalunaarsuutit sammisanik assigiinngitsunik 31-nik imaqarput. Taakkunanga sammisat 28-usut Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasiviatigut saqqummersinneqartarput, takussutissiaq 7.2 takuuk. Inuit isertitaanut aamma ilaqutariit isertitaanut tunngasut sammisat pingasuusut saqqummersinneqanngitsut Naatsorsueqqissaartarfiup nalunaarsuutaaniittut:

- Suliffeqarfimmi iluanaarutit
- Tulaassat, suliffeqarfimmi iluanaarutit ilanngaatitaqanngitsut
- Pisortanit ikiorsiissutit akileraarutitaqanngitsut isertitatut tunniunneqartut katillugit

Takussutissiaq 7.2 Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat atorlugu isertitanik assersuutitut itisiliineq. 2022

	Isertitat suussusaat malillugit	Isertitat annertussusaat	Isertitalinnut tamanut agguaqatigiissillugu	Isertitat suussusaat malillugu agguaqatigiissillugit
	Amerlass.	1.000 kr.	Kr.-nngorlugit	
1 Isertitat atoriaannaat (2-23-24-25)	41.957	7.695.272	180.011	183.409
Isertitat akileraannginnermi allanullu				
2 akiliinnginnermi (3+8+19+20)	41.674	11.950.175	279.543	286.754
3 Inuussutissarsiutinit isertitat (4+5+6+7)	35.812	10.676.597	249.751	298.129
4 Akissarsiat, sulilluni tunisutisiat assigisaallu.	34.179	9.819.469	229.701	287.295
5 Suliffeqarfiit sinneqartoorutaat	3.487	755.681	17.677	216.714
6 Nunanit allanit isertitat	751	17.331	405	23.077
7 Akissarsiarititat aamma B-isertitat allat.	3.236	84.115	1.968	25.994
8 Pisortaqarfinnit isertitat ikiorsiissutit (9+12+16)	19.431	1.070.939	25.052	55.115
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit, pisortat				
9 ikiorsiissutaat assigisaallu (10+11)	6.300	74.287	1.738	11.792
10 Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit	3.259	28.535	668	8.756
11 Pisortanit ikiorsiissutit	3.531	45.752	1.070	12.957
12 Ikiorsiissutit allat (13+14+15)	11.315	271.306	6.346	23.978
13 Ilinniagaqarnersiutit	4.700	143.476	3.356	30.527
14 Ineqarnermut tapit	4.366	86.627	2.026	19.841
15 Meeqqanut tapit	5.066	41.203	964	8.133
16 Pisortanit soraarnerussutisiat (17+18)	6.546	725.345	16.968	110.807
17 Pisortanit utoqqalinersiat	4.079	453.013	10.597	111.060
18 Pisortanit siusinaartumik soraarnerussutisiat.	2.794	272.332	6.370	97.470
19 Tjenestemandspensionit, ATP aamma utoqqalinersiat namminersortunit.	3.099	192.766	4.509	62.203
20 Pigisanit nalilinnit isertitat, tamarmiusut (21+22)	2.358	9.873	231	4.187
21 Ernianit isertitat	2.202	805	19	366
22 Pigisanit nalilinnit allanit isertitat (aktianit allaniillu isertitat).	206	9.068	212	44.020
23 Ernianut aningaasartuutit	29.064	217.147	5.080	7.471
24 Isertitanit akileraarutit katillugit	35.998	4.112.708	96.206	114.248
25 Akilersuutitut akiliutit.	24.413	79.886	1.869	3.272
26 Akilersuisussaataaermermut akiliutit	164	4.935	115	30.092
- Isertitat atoriaannaat naligiissinneri (immikkut ilanngussaq)	41.738	8.637.547	202.053	206.947
- Isertitat akileraarutaasussat (immikkut ilanngussaq)	42.438	11.510.001	269.246	271.219

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiami 7.2-mi takuneqarsinnaasunut 28-nut sammisanut paasissutissat assigiinngitsut atorlugit itisiliissutit Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasiviani pissarsiarineqarsinnaapput. Itisiliinermut atorlugu isertitaasa nutaat takussutissiami 7.2-imi takutinneqartut saniatigut paasissutissat pineqarsinnaapput:

- Inuit isertitaat tunngavigalugit (Amerlassusaat)
- Isertitat annertussusaat (1.000 kr.)
- Inuit isertitaasa agguaqatigiissinnerat (kr.)
- Inuit isertitaat tunngavigalugit agguaqatigiissinnerat (kr.)

Ilaqutariit isertitaat pillugit paasissutissat aamma kisitsisaataasivimmi pissarsiarineqarsinnaapput.

Inuit (imaluunniit ilaqutariit) amerlassusaat, ukiumi naatsorsuiffiusumi pineqartut, inuit isertitaat tunngavigalugit agguaqatigiissinnerat (kr.) ima naatsorsorneqarsinnaapput:

Inuit amerlassusaat=
Isertitat annertussusaat (1.000 kr.)

Inuit isertitaat tunngavigalugit agguaqatigiissinnerat (kr.)

Malugiuk, Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasiviani kisitsisit tabeliniittut ilisarinnissinnaanginnissamik piunasaqaatitaqarmata. Naatsorsueqqissaartarfiup inuit imaluunniit ilaqutariit tallimaniit ikinnerugaangata Naatsorsueqqissaartarfiup pineqartut ilanngussinnaajunnaartarpaat. Taamaattut isaasat (".") atorlugit nalunaarutigineqartarput. Kisitsisaataasivimmi decilikkaarlugit 10.decilimi tamanna atortinneqanngilaq, annerpaamik isertitallit eqqarsaatigalugit.

7.6 Isertitat agguataarneqarnerini periaaseq

Isertitat assigiinngisitaaneri itisiliilluni misissuineri The European Union Statistics on *Income and Living Conditions* (EU-SILC)-imi periutsit tunngavigineqarput. Taakku EU-mi inuit atugarisaasa misissuineri suleqatigiilluni suliaapput, isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissiornert tassani annerusumik pineqarlutik. SILC-mi kisitsisitigut paasissutissiornerni naleqqersuutit assigiinngitsut sammineqarput, taakkunannga Kalaallit Nunaanni isertitat assigiinngisitaarnerisa naatsorsuutaat atorineqarluni.

Nunanut allanut sanilliussisinnaaneq

SILC atorlugu Kalaallit Nunaat Danmark assigalugu isertitat immikkuullarissut qulakkeerneqarput, positivit aamma negativit tamakkerlugit ilanngunneqarnerini.

Isertitat negativiusut tamakkiisumik ilanngunnerisigut, Kalaallit Nunaanni isertitat iluoornerusumik erserineqarput. Kisianni akerlianik sanilliussinissamat ajornartorsiortitsillutik, nunat ilaasa isertitat negativiusut nalunaarsorsinnaangimmatigit. Tamanna isertitat negativiusut akileraarutinik nalunaarsuiffimmut nalunaarutigineqarsinnaanginnerannik pissuteqarsinnaavoq, imaluunniit nunanit pineqartunit isertitat negativiusut akuerineqarsimanginnerat, taamaasillunilu 0-inngortiinnarneqartarlutik. Nunani amerlasuuni SILC misiligutitut annikitsumik atorineqarpoq.

Inuit pisortat atuinerinik assigiinngitsunik atuinerisa assigiinngitsuusarneri – tassa pisortanit inunnut ikiorsiissutit – pissutaallutik nunat marluk isertitaasa assigiinngissutaanik sanilliussineq atuisinnaanermut assigiinngissutsinik erseqqissaasinnaanera iluooruuseq oqaatigineqarsinnaangilaq. Kalaallit Nunaanni pisortat ikiorsiissutinut annertuumik atuisarpoq, taamaammallu nunanut avannarlernut sanilliunneqarsinnaalluni. Kisianni, nunani marlunni pisortat ikiorsiissutaanik inuit atuinerat assigiittutut isikkoqaraluartoq, isertitat eqimattakkuutaarnerini assigiinngitsorujussuusinnaapput.

Nunanut tamalaanut allanut sanilliussinissamut killilersuisoq alla tassaavoq, isertitat aningaasanik naleqanngitsut Kalaallit Nunaanni isertitanut nalunaarsuiffinnut ilanngunneqanngitsut. Taamatulli periuseqarneq SILC-mi suleriaaseq pissutaavoq, isertitat aningaasanik naleqanngitsut ilanngunneqarneq ajormata.

Kalaallit Nunaannili inuit ilaasa akornanni isertitat aningaasanik naleqanngitsut, assersuutigalugu piniarnermit pisanit aamma aalisarnernit pisanit, atuinissamut tapertaalluartuupput. Tamanna isertitakinnerusuni annertunerusumik atuussimaguni, isertitat nikingassutaat, taamatullu piitsuussusermut qanissuseq annikinnerusimassaaq, saqqummersitami matumani paasissutissiissutigineqartuninngarnit.

Piniakkanik aalisakkanillu nammineq pisanit atuineq qanoq sunniuteqartiginersoq erseqqissumik nalilerneqarsinnaanngikkallarpoq.

7.7 Ajoqutit

Kalaallit Nunaata inukinnera pissutaalluni piffissap ingerlanerani sanilliussinerni nikingassutsit annertusarput. Nikingassutsillu annertunerulersarput inuit ikittunnguit pineqartillugit. Taamaattumik ukiut ingerlanerini allanngorluinnartoqarsimagaangat inerniliinerit mianerilluinaqqissaartariaqarput. Immikkoortumi 7.3-mi allaaserineqartut malillugit isertitat aalajangersimasut, isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut ilanngunneqanngillat.

7.8 Taaguutit

Akileraannginnermi isertitat tamakkiisut inuussutissarsiummit isertitat, pisortat ikiorsiissutaat, namminerisamik utoqqalinersiassanut katersat aamma pigisanit nalilinnit isertitat tamakkerlutik katinneri. Taakkuupput inuup imaluunniit ilaqutariit akileraannginnermini, ernianut akiliinnginnerminni allanullu akiliinnginnerminni isertitaat. Isertitat negativiusut tassaapput suliffeqarfiiit amigartooruteqarsimasut isertitaat imaluunniit inuup aktianik annaasaqarujussuarnermi isertitai. Akileraaruteqannginnermi isertitat tamakkerlugit tamakkiisumik nalunaarutigineqarsimanninnerat pissutaalluni ilaatigut amigaateqarput. Akileraarutitaqanngitsumik sulineq, kingornussat, lotto-mi assigisaanillu eqquinerit nalunaarutigineqarsimannngillat, takuuk immikkoortoq 7.4.

Isertitat akileraarutaasussat Akileraarnermut inatsisit malillugit akileraarutaasussat, taakku tunngavigalugit tamakkiisumik akileraarutit naatsorsorneqartarput. Inatsisit malillugit ilanngaattissaq isertitanit peereerpat, isertitat akileraarutaasussat sinnerutissapput. Akileraarnermut Aqutsisoqarfimmit S31-ni nalunaarsuutit malillugit isertitat akileraarutaasussat kisinneqarput.

Sulinermut ilanngaat tapisiaavoq, akileraarnermut tunngaviusumik naatsorsuinerit atornerqartarluni, 2020-mi akileraarnermut

ukiorititaasumi atorneqalerpoq. Sulinermi isertitat tunngavigalugit ilanngaat naatsorsorneqartarpoq. Sulinermut ilanngaat annertusisarpaq isertitat apparaangata, taamaasilluni sulisut isertitakinnerusut aamma akinnattumik isertitallit ukiumut aningaasat atorsinnaasaat annertusineqarlutik. Sulinermut ilanngaat akileraarutaasussaangilaq, akileraarpallaarsimanermilu aningaasanik utertitsineq assigalugu utertinneqartarlutik. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit akileraarutininik akiliinikipallaartoqarsimatillugu sulinermut ilanngaatip ilaa imaluunniit tamakkerlugu atorneqarsinnaavoq, akileraarutininik akiliinikipallaarsimanerup annikillisinnaanut.

Isertitat atoriaannaat inuup imaluunniit ilaqutariit isertitai atoriaannaat. Isertitat atoriaannaat naatsorsorneqartarpoq isertitat tamakkerlugit naatsorsorneqarneri assigalugit. Isertitat atoriaannaat naatsorsorneqartarpoq, akileraannginnermi allanillu akiliinnginnermi inummut ilanngaatit, isertitanit akileraarutit aamma akilersuutininik akiliutit peerlugit. Isertitat atoriaannaat pillugit immikkoortoq 7.4 takuuk.

Isertitat atoriaannaat annertussusaat ilaqutariit akornanni isertitat nikingassusaat naatsorsorniarlugu atorneqartarpoq. Isertitat atoriaannaat, ilaqutariinni inuit amerlassusaat aamma ilaqutariinni inuit ukioqqortussusaat atorlugit isertitat atoriaannaat naligiissinneqartarput. Ilaqutariit assigiinngitsut akornanni isertitat assigiinngissutaat taamaasilluni sanilliunneqarsinnaasarpaq.

Annertussutsinut uuttuutit ilaqutariinni inuit amerlassusaat aamma ilaqutariinni inuit ukioqqortussusaat atorlugit isertitat atoriaannaat uuttuutaat naatsorsorneqartarput. Oqimaalutaq OECD standard malillugu naatsorsorneqartarpoq, inoqutigiinni inersimasoq siulleq 1-mik oqimaassusilerneqartarpoq. Allannik inersimasoqaraangat inersimasoq ataaseq 0,5-imik oqimaassusilerneqartarpoq, meeraq ataaseq 0,3-mik oqimaassusilerneqartarluni. Ilaqutariit marlunnik inersimasortallit meerartaqanngitsut isertitaasa naligiissinnerat 1,5-iussaaq, inersimasoq ataaseq marlunnik 15-it ataallugit ukiulinnik meeralik 1,6-iussalluni.

Isertitat pisissutaasinnaasut – aamma aningaasanik pisissutaasinnaasunik taaneqartut – isertitat qaffasissusiisa aamma akit qaffasissusiisa ataqatigiinnerat isertitanut pisissutaasinnaasunut tunngassuteqarpoq. Isertitat qaffakkaangata atuinissamut periarfissat aamma qaffattarput, akerlianik akit qaffakkaangata atuinissamut periarfissat annikillisarput. Isertitat qaffarnerat akinit qaffasinneruppat oqartoqartarpoq isertitat pisissutaasinnaasut qaffattut. Akerlianik akit qaffarnerat isertitanit qaffasinneruppat isertitat pisissutaasinnaasut appartarput. Isertitat pisissutaasinnaasut takutippaat agguaqatigiissillugu innutaasut atuinissamut periarfissaat, agguaqatigiissillugu atueriaatsip akillu allanngorarnerisa nunami tamarmi isertitanut imminnut qanoq attuumassuseqarnerat eqqarsaatigalugu.

Decilit tunngavigalugit assigiinngissutsit isertitat nalingi annertussusaat tunngavigalugit qulinut (decilinut) amerlaqatigiikkaarlugit immikkoortinneqartarput. 1. decilimi isertitakinnerit 10 pct.-it inissisimapput, 2. decilimi isertitakinnerit tullii 10 pct.-it inissisimasut, taamatut decilikkaarlutik agguarsimallutik. Isertitat decilinut nalunaarutigineqartarput

decilip pineqartut agguaqatigiissitsinermut tulluaraangat imaluunniit decilimi pineqartumi isertitap annerpaaffissaa annerpaamik killissimagaangagu. Isertitat medianiat tassaavoq 5. decilimi isertitat annerpaaffissaat, ilisarinnissinnaatitaannginneq pissutaalluni 10. decilimi isertitat annerpaaffissaat saqqummiunneqanngillat.

Ukiut ukiup pineqartup naanerani inuup ukioqqortussusaa. Inuit isertitaanut kisitsisitigut paasissutissanut, inuit isertitaasa nalunaarsuiffianniittut, ukiumi pineqartumi tamakkiisumik akileraartussaataasut ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasut, ilaapput. Taassuma saniatigut Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasunut nalunaarsuiffianut ukiup pineqartup aallartinnerani naanerani lu nalunaarsugaasimassaaq.

Ilaqutariit inuk ataaseq imaluunniit inuit allallit, inuit allattorsimaffiat malillugu najugaqatigiit aamma imminnut arlaatigut attuumassuteqartut. Ilaqutariinni inuit kisimiittuusinnaapput aappaqarlutilluunniit, meerartaqaratik imaluunniit meerartaqarlutik. Inoqutigiit akornanni najugaqatigiit tamarmik ilaqutariiusinnaapput kisianni aamma inoqutigiit akornanni ilaqutariit arlariiusinnaapput. Aappariinni aamma kisimiittuni angerlasimaffimmi najugalimmik meeraqartoqarsinnaavoq ataatsimik arlariinnilluunniit (0-17-inik ukiullit) imaluunniit ataatsimik arlariinnilluunniit inuusuttunik (18-24-nik ukiullit) najugaqartoqarsinnaalluni.

Inoqutigiit ataatsimi najugaqatigiiffiusumi inoqutigiit, ataatsimik inuttaqarsinnaapput imaluunniit inunnik arlariinnik. Najugaq tassaasinnaavoq nalinginnaasumik najugarisaq imaluunniit ulloq unnuarlu angerlarsimaffik, ass. kollegia, utoqqaat illuat aamma meeqqat angerlarsimaffiat.

Kommunit januaarip aallaqqaataani 2009-mi kommunit 18-iusimasut sisamangortinneqarput. Kommunini 18-ini naatsorsuinermi aalajangersimasunut suli soqutiginaateqarput, uani saqqummersitami nunap agguataarnerani aamma atorneqarpoq. Siornatigut kommuniusimasut agguataarnermi **distriktinik** taaneqarput. Distriktit aamma kommunit ataqatigiinneri takussutissiaq 1.1-mi takuneqarsinnaapput. Januaarip aallaqqaataani 2018-imi Qaasuitsup kommuni marlunnut avinneqarpoq; Avannaata Kommunianut aamma Kommune Qeqertalimmut. Takussutissiaq 7.3-mi takukkit.

Takussutissiaq 7.3 Kommunit distriktillu, 31. decembar 2022

Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunian	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunian
Nanortalik	Ivittuut	Maniitsoq	Kangaatsiaq	Ilulissat
Qaqortoq	Paamiut	Sisimiut	Aasiaat	Ummannaq
Narsaq	Nuuk		Qasigianniguit	Upernavik
	Tasiilaq		Qeqertarsuaq	Qaanaaq
	Ittoqqortoormiit			

Kommunit avataanni Kalaallit Nunaanni allaffissornikkut najugaqarfiit. Pituffik taakkunani pingaarnerpaajuvoq. Isertitat kommuninut immikkoortinneqarneranni ilaangikkaluartut nuna tamakkerlugu naatsorsuutitut saqqummersitami ilaapput. *Kommunit avataanni* kisitsisit Kisitsisaataasivimmi pissarsiarineqarsinnaapput.

Ilinniakkap qaffasissusaa ukiup pineqartup naanerani inuup qaffasinnerpaamik naammassillugu ilinniarsimasaa. Paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniagaqarnermut nalunaarsuiffianit pissarsiaapput. *ISCED11-uddannelsesnomenklatur* atorlugu ilinniakkat immikkoortiterneqarput, kisianni immikkoortunut arfinilinnut ikilisinneqarsimallutik, *Tunngaviusumik ilinniarfik* appasinnerpaalluni *Ingerlaqqiffiusumik ilinniarneq takineq* qaffasinnerpaajuvoq.

Gini-koefficientip isertitat nikingassutaat ersersippai – isertitat annertusiartortillugit isertitani nikingassutsit angineruleriartortarput. Nunanut tamalaanut Gini-koefficienti atorlugu sanilliussiniarluni ilaqutariit isertitaasa atoriaannaat annertussusilikkat naatsorsuinermi atorneqartarput. Gini-koefficienti pillugu nassuiaaneq saqqummersitami *Christen Sørensen: Økonomisk fordeling, Systime, 1999*-imi atuarneqarsinnaavoq.

Piitsuussusermut qanissuseq nunani tamalaani piitsuussusermut uuttuutaavoq. Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik piitsuussuseq killilerneqannigilaq, kisianni isertitat assigiinngissutaat piitsuussusermut qanissuseq atorlugu paasinarsarneqartarpoq. Ilaqutariit isertitaasa isertitat tamarmiusut medianiannit aalajangersimasumik pct.-inik appasinnerunerat tunngavigalugu, appasissuseq appasippallaamik isertitaqarnermik taaneqartarpoq. Appasippallaamik isertitaqarnermut isertitat medianiat tunngaviliisuvoq, taanna inoqutigiit isertitaasa atoriaannaat naligiissinnerani inuit isertitaat tunngavigalugit naatsorsorneqartarpoq.

S80/20 tassaavoq isertitaqarnerpaat 20 pct.-iisa aamma isertitakinnerpaat 20 pct.-iisa nikingassutaat. Nunani tamalaani sanilliussisinnanissaq eqqarsaatigalugu ilaqutariinni inuit isertitaat atoriaannaat qaffasissusaaq malillugit naatsorsorneqarpoq.

Signatur forklaring:

... Oplysninger foreligger ikke
.. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
. Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
* Foreløbigt eller anslået tal

Saaffiginniffissaq
Simon Westmann
E-mail: siwe@stat.gl

Isertitat

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

